

Charita

časopis Slovenskej katolíckej charity

ročník XXIII./2014/01-02 (nepredajné)

TÉMA
POMOC UKRAJINE

EDITORIÁL	03
AKTUALITY	
Z arci/diecéznych charít	04
Zo sekretariátu	06
TÉMA	
Pomoc Ukrajine	08
ROZHOVOR	
Pôstna krabička 2014	16
Arci/diecézne charity	20
INICIATÍVA	
Netradičná adopcia	22
PROJEKT	
Pomáhame utečencom začať nový život	24
Rozvíjanie potenciálu v oblasti Kericho v Keni	25
INICIATÍVA	
Referendum je posledná šanca, ako zastaviť tlak z Európy	26
SKCH V OBRAZOCH	
Ukrajina 2014	28

08

16

22

Adresár SKCH

Sekretariát Slovenskej katolíckej charity

Adresa: Kapitulská 18,
814 15 Bratislava
Tel.: 02-5443 1506, 5443 2503
Fax: 02-5443 3097
E-mail: sekretariat@charita.sk
http://www.charita.sk/
Účet: 683221653/7500 ČSOB Bratislava

Bratislavská arcidiecézna charita

Adresa: Krasinského 6,
821 04 Bratislava
Tel.: 02-442 50 374
E-mail: charitaba@charitaba.sk
http://www.charitaba.sk/
Účet: 4010078918/3100
Sperbank

Trnavská arcidiecézna charita

Adresa: Hlavná 43, 917 01 Trnava
Tel.: 033-5511 396, Fax: 033-5511 397
E-mail: sekretariat@charitatt.sk
http://www.charitatt.sk/
Účet: 4008297855/7500 ČSOB Trnava

Diecézna charita Banská Bystrica

Adresa: Tibora Andrašovana 44,
974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048-472 0272, Fax.: 048-472 0271
E-mail: charitabb@charitabb.sk
http://www.charitabb.sk/
Účet: 736841312/0200 VÚB

Spišská katolícka charita

Adresa: Jesenského 5,
052 01 Spišská Nová Ves
Tel.: 053-4424 500, Fax: 053-4424 500
E-mail: caritas@caritas.sk
http://www.caritas.sk/
Účet: 29634592/0200
VÚB Spišská Nová Ves

Diecézna charita Rožňava

Adresa: Nám. baníkov 27,
048 01 Rožňava
Tel.: 058-7326415
E-mail: dchr.v.roznava@gmail.com
Účet: 18137 582/0200 VÚB

Arcidiecézna charita Košice

Adresa: Bočná 2, 040 01 Košice
Tel.: 055-6255 317,
Fax: 055-6255 328
E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
http://www.charita-ke.sk/
Účet: 513026193/7500
ČSOB Košice

Gréckokatolícka charita Prešov

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Tel.: 051-7723 970,
Fax: 051-7723 970
E-mail: gkcharita@gkcharita-po.sk
http://www.gkcharita-po.sk/
Účet: 4008425976/7500 ČSOB, VS: 001-10

Gréckokatolícka

eparchiálna charita Košice
Adresa: Dominikánske nám. 13,
040 01 Košice
Tel.: 055-6259 454
E-mail: eparchialnacharitakosice@gmail.com
Účet: 4 350 228 409/3100
Ludová banka

Diecézna charita Žilina

Adresa: Predmestská 12, 010 01 Žilina
Tel., fax: 041-723 1234,
E-mail: charitaza@gmail.com
http://www.charitaza.sk/
Účet: 0424702305/0900
Slovenská sporiteľňa Žilina

Diecézna charita Nitra

Adresa: Samova 4, 950 50 Nitra
Tel.: 037-7721 792, Fax: 037-772 1798
E-mail: charita.nr@ba.telecom.sk
Účet: 691943162/0200 VÚB Nitra

Slovenská katolícka charita (SKCH) poskytuje charitatívne, sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmyslenie.

Pre viac informácií: info@charita.sk, www.charita.sk

Nová Ukrajina?

foto: Ivan Duda

Čo sa posledné mesiace deje na Ukrajine? Zo spravodajského hľadiska sa dajú tieto udalosti popísať dvoma jednoduchými titulkami – Ukrajinci protestovali a zvrhli Janukovyča a Ukrajinci sa bránia agresii Ruska. Na pozadí verejne známeho diania však prebiehajú aj ďalšie menej viditeľné, no veľmi dôležité zmeny. Ich výsledok nie je ľahké predpovedať. Prebieha tu totiž boj o zmenu myslenia obyvateľov Ukrajiny. V časoch, keď sa Ukrajina oddelila od Sovietskeho zväzu, zdedila mnohé veci – armádu, školský systém, ruskú menšinu na východe a juhu, no aj spôsob myslenia. Súčasťou tohto spôsobu myslenia bola všadeprítomná korupcia. Každý si chcel zo systému, či už od ľudí alebo od štátu, zobrať pre seba. Slovákov by ste to priblížili známym výrokom: „Kto neokráda štát, okráda vlastnú rodinu“.

Mnohí Slováci, ktorí cestovali na Ukrajinu pravidelne, tiež určite potvrdia, že si na cesty balili aj pivo. Nie pre vlastnú potrebu, ale pre policajtov a colníkov. Úplatky však brali aj lekári, sudcovia, inštalatéri a iní. Takmer za všetko bolo potrebné platiť. Jedným z výsledkov prebiehajúcich zmien na Ukrajine, je aj menšia tolerancia verejnosti voči úplatkom a rozdeľovaniu ľudí na rovných a rovnejších. Na

ukrajinských spravodajských stránkach sa rozšírilo video zadržania jedného z prokurátorov, ktorý šoféroval v podnapitom stave. Pred tromi mesiacmi by vybral svoju legitímáciu a policajti by mu zasalutovali na odchod. No tentokrát ho neminula dychová skúška (ktorá mu namerala viac ako dve promile alkoholu) a následná pokuta a trest. V rovnakom duchu sa vyjadril aj riaditeľ jednej z nemocníc na západnej Ukrajine, keď povedal, že lekári sa teraz boja brať úplatky, lebo by sa na nich mohol obrátiť hnev ľudí.

Študentka Sofia, priama účastníčka udalostí na Majdane, mi spomínala príhodu, ktorá sa udiala v kyjevskom metre. Jedna z cestujúcich priamo vo vozni predávala alkohol, čo je na Ukrajine zakázané. Predtým by to spolucestujúci nechali bez povšimnutia, no teraz sa na ňu oborili a následne sa postavil mladý muž so slovami: „Kvôli takým, ako vy, som stál na Majdane celú zimu.“

Podobných príkladov je viac. Po krvavých udalostiach na Majdane, za ktorú boli zodpovedné špeciálne jednotky polície, sa ľudia vo Lvove vybrali do ich kasární. Policajti tam museli na kolenách odprosovať ľudí za to, čo urobili ich kolegovia v Kyjeve. Podobne aj polícia v Ternopile prisahala verejne pred celým mestom, že už nikdy nepôjdu proti ľuďom a nebudú prelievať ich krv.

Krajina sa prebúdzá z letargie tichej akceptácie systému a ukazujú sa náznaky možných zmien. Ľudia začínajú odmietať poddajnosť. Na Majdane sa presvedčili, že dokážu meniť veci, ktoré vyzerajú na prvý pohľad nezmeniteľné. Slovensko by malo hľadať cesty, ako môže práve tieto zmeny podporiť. Prípadný prerod ukrajinskej spoločnosti by bol určite na osoh nielen samotným Ukrajincom, ale aj nám. Ukrajina je rozlohou i počtom obyvateľov naším najväčším susedom a taktiež je pre väčšinu Slovákov aj najväčšou neznámou. Ukrajinská spoločnosť sa pokúša o hlboký nádech „čerstvého vzduchu“. Väčšina dúfa, a ja s nimi, že nebudú po niekoľkých rokoch potrebovať opäť resuscitovať

Jozef Kákoš

Humanitárny pracovník Slovenskej katolíckej charity
Stryj, Ukrajina

VYDÁVA Sekretariát Slovenskej katolíckej charity; ADRESA REDAKCIE Kapitulská 18, 814 15 Bratislava, tel. 02/5443 1506 fax 02/5443 3097, e-mail: sekretariat@charita.sk, bankové spojenie Slovenská sporiteľňa, č. ú.: 0176 875 345/0900 VS 140; Zodpovedný redaktor: Lukáš Melicher; Spolupracovali: Tomáš Horváth, Andrea Boboková, Ivan Duda, Mariana Ištoňová, Martina Borčíková, Jozef Kákoš, Michaela Uhrin Sokolíková, Mária Horváthová; OBÁLKA: Jozef Kákoš; Foto: Jozef Kákoš, Michal Fuller, Lukáš Melicher, Caritas Internationalis, Martina Borčíková, Mariana Ištoňová, Ivan Duda, Lukáš Obšitník, archív: SKCH, ADCH a DCH, Miroslav Dzurech, Jozef Matejovský, Michaela Uhrin Sokolíková; GRAFICKÁ ÚPRAVA: SKCH, Ivan Duda; VÝROBA: ULTRA PRINT, s.r.o.; REGISTRÁCIA MK SR EV 3635/09, ISSN 1338-1504; Časopis je nepredajný, jeho vydávanie môžete podporiť dobrovoľným príspevkom/darom na číslo účtu: 0176875345 / 0900, v.s. 182.

Časopis je nepredajný, vychádza trikrát do roka vďaka darcom Slovenskej katolíckej charity.

Jeho vydávanie môžete podporiť dobrovoľným príspevkom na číslo účtu: 0176875345/0900, v.s. 182.

Arcibiskupova návšteva ako prekvapenie v Domove seniorov

Štyri mesiace tvorila mladá výtvarníčka Mária Zdravecká Molčaniová štrnásť zastavení krížovej cesty pre sakrálny priestor kaplnky Domova seniorov Caritas, ktorý spravuje Bratislavská arcidiecézna charita. Slávnostne ju posvätil bratislavský arcibiskup – metropolita Mons. Stanislav Zvolenský 17. februára 2014. Na slávnostnej bohoslužbe nechýbali ani klienti domova, mnohí na vozíčkoch. Po slávnosti zavítal bratislavský arcibiskup medzi nich, niektorých priamo navštívil v ich izbách s doprevádzajúcim personálom. V rozhovoroch ho niektorí povzbudzovali v jeho službe, nechýbali ani „humorné iskričky“, ktoré rozhovory osviežili. K dielu krížovej cesty bratislavský metropolita uviedol: „Teším sa, že vyjadruje jej prežívanie utrpenia Pána Ježiša podľa najzákladnejšieho chápania, ktoré máme – že utrpenie Ježiša Krista vedie k šťastnému koncu. Mňa osobne sa dotkol v srdci napríklad jeden z detailov tohto diela, že Ježiš Kristus má zlatú korunu - napriek tomu, že trpí, pohľad viery nám hovorí, že trpí Boží Syn.“

BACH

Karnevalové fašiangy u sv. Faustíny

V Dome sv. Faustíny (DsF), domove na pol ceste vo Svidníku, mali pracovníčky a klientky dôvod na smiech, zábavu a radosť. Dôvodom bol fašiangový karneval, ktorý sa v zariadení konal 24. februára 2014. Karneval bol organizovaný pre všetky klientky DsF, vstupenkou bola karnevalová maska zhotovená vlastnoručne. K tejto netradičnej úlohe pristúpili všetky klientky s veľkou vážnosťou a kreativita im naozaj nechýbala. Výsledkom ich snaženia bolo to, že sa na parkete predstavila Baba Jaga, obézna žena Raspuša, mrak, noc a rómka. Nechýbala tam ani predstaviteľka zvieracej ríše - žaba. Ďalšia klientka sa inšpirovala olympijskými hrami v Soči a na moment sa stala Anastáziou Kuzminovou, ktorej počas biatlonových pretekov na OH fandila. Každá z masiek bola patrične ocenená, potom nasledovala diskotéka, voľná zábava, ktorú si všetky zúčastnené užili a do sýta sa vytancovali. Veríme, že všetky účastníčky tohoročného fašiangového karnevalu si okrem darčiek a tombolových cien odniesli hlavne zážitky a spomienky na vydarené podujatie. Veľké poďakovanie patrí všetkým, ktorí svojim pričiním prispeli k úspešnej akcii a vyčarili úsmev na tvárach a radosť v srdciach zdravotne a sociálne znevýhodnených klientok. Karneval prispel k fašiangovým oslavám, opäť spojil dva svety do jedného celku prostredníctvom kultúrno-spoločenského podujatia.

GKCH Prešov

Denný stacionár je príjemnou alternatívou

V Humennom pribudla nová sociálna služba pre seniorov. Je ňou denný stacionár, ktorý otvorila Arcidiecézna charita Košice na Kukorelliho ulici v Humennom. Služba je prístupná osobám, ktoré sú odkázané na celodennú starostlivosť pre obmedzenú pohyblivosť a vek, trpia miernou a ľahkou poruchou pamäti (nie je bezpečné, aby zostávali sami v domácom prostredí), ich zdravotný stav je stabilizovaný a nevyžaduje si sústavnú zdravotnú starostlivosť a osoby sú v optimálnom funkčnom stave, ktorý umožňuje pobyt v dennom stacionári. Najviac službu ocenia seniori, ktorí žijú osamelo a potrebovali by počas dňa pomoc, podporu, odbornú starostlivosť a zmysluplné naplnenie dňa, ako aj pre seniorov, ktorí žijú so svojou rodinou, ale tá sa im nemôže venovať po celý deň. Niekedy je to len osamelosť, ktorá človeku s plnou nošou krížikov na chrbte robí život tmavošedým. Sociálna izolácia býva občas horšia ako diagnostikovaná choroba. A pritom je to len nedostatok možností vniesť do každodennej reality farby, aktivitu, tvorivosť. Služby denného stacionára môžu využiť aj samoplatcovia bez posudku odkázanosti na denný stacionár. Stačí si telefonicky dohodnúť stretnutie a priniesť lekárske potvrdenie o zdravotnom stave. V dennom stacionári bude potom klientom poskytnutá strava, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ako aj záujmové aktivity či pomoc pri rôznych úkonoch podľa konkrétnej potreby klienta.

ADCH KE

XVIII. Ples ľudí s dobrým srdcom

V sobotu 1. marca 2014 v Redute v Spišskej Novej Vsi si zatancovali a zabavili sa zdravotne postihnuté deti, dospelí s rodinami, ale aj ich priatelia na XVIII. Plese ľudí s dobrým srdcom.

Organizátormi plesu bola Spišská katolícka charita v spolupráci s Mestským kultúrnym centrom Spišská Nová Ves a so Slovenským zväzom zdravotne postihnutých, Klubom detí a mládeže v Spišskej Novej Vsi.

Parquet bol tak prístupný aj ľuďom, ktorí často nemajú toľko možností ako zdravé osoby. Napriek tomu mali možnosť vyskúšať si tanečné kreácie a zabaviť sa v kruhu rodiny, priateľov a podporovateľov.

Dobré srdcia prítomných, naplnené láskou, vykúzlili na plese neopakovateľnú atmosféru plnú zábavy, radosti a nadšenia zo stretnutia. Prítomných pozdravil a milým slovom povzbudil, okrem iných vzácných hostí, aj spišský diecézny biskup Mons. Štefan Sečka.

TTACH

Túlavé topánky detí z Detského charitného domu P. Bystrica

Počas prázdninových dní mali deti z Detského charitného domu Považská Bystrica možnosť zažiť mnoho zážitkov. Prvým výletom bola návšteva kúpeľného mesta Rajecké Teplice, nasledoval Dóm sv. Mikuláša v Trnave, hrad Červený Kameň a neskôr piešťanská motokárová hala, ktorá otestovala vodičské zručnosti mladých nadšencov. Inšpiratívnou sa stala návšteva výstavy keramiky a maľby Zlatice Jurisovej Pleškovej „Krajina okolo mňa“, výstava fotografií Jakuba Cibíka „Kráľovstvo strážené Vršatcom“, či výprava do štôlne Andrej, súčasť Banského múzea v Kremnici, kde deti prekonalí strach z miestnych „permoníkov“ a preskúmali banské podzemie. Jedným z cieľov bolo i stretnutie so Zuzkou, ktorá vyrastala v Detskom charitnom dome. Dnes žije v okolí Kremnice spoločne so svojimi deťmi. Posledné voľné dni priniesli tvorenie veľkonočných pozdravov, bláženenie sa v Hopla Lande, či prehliadku Motešického žrebčínu – čisto krvných koní plemena Furioso. Deti z Detského charitného domu budú na tieto zážitky ešte dlho spomínať.

DCH ZA

SPKCH

Pôstna polievka na Arcibiskupskom úrade

V sobotu 22. marca 2014 sa na pôde Arcibiskupského úradu v Trnave, za pomoci Trnavskej arcidiecéznej charity, konal projekt s názvom Pôstna polievka. Stretnutie, pri ktorom účastníci dostali porciu „pôstnej polievky“ a zvyšné peniaze, ktoré by zaplatili za riadny obed, odovzdali ako milodar na konkrétnu pomoc, organizoval Arcibiskupský úrad spolu s Trnavskou arcidiecéznou charitou po prvýkrát. Na akcii vo Veľkej jedálni Arcibiskupského úradu sa zúčastnili desiatky ľudí z Trnavy, ale i iných častí arcidiecézy, ktorí tak svojou prítomnosťou spojili vlastný pôst s charitatívnou akciou. Účastníci „Pôstnej polievky“ na Arcibiskupskom úrade v sobotu 22. marca celkovo vyzbierali v milodaroch 495,15 eur. Tieto budú použité prostredníctvom Trnavskej arcidiecéznej charity na konkrétnu pomoc viacdetným rodinám v núdzi. Ako dodáva riaditeľ Trnavskej arcidiecéznej charity Ing. Miroslav Dzurech: „Sú to mnohokrát rodiny, ktoré žijú usporiadaný život, ale nemajú také šťastie ako mnohí z nás. Rodiny, kde otec alebo matka prišli o prácu alebo o zdravie, a núdza je zrazu prítomná v tej najakútnejšej forme“.

SKCH na pomoc obyvateľom Filipín poslala ďalších 20-tisíc eur

Od ničivého tajfúnu na Filipínach ubehlo pol roka. V novembri 2013 bolo v tejto krajine poškodených a zničených približne pol milióna domov. Slovenská katolícka charita (SKCH) sa snaží pomôcť ako je to možné. Vo februári 2014 poslala ďalších 20-tisíc eur svojej partnerskej organizácii Charita Filipíny v Manile, ktorá pomáha tisíckam rodín, ktoré tajfún obral o strechu nad hlavou a všetok majetok. SKCH poslala na Filipíny doteraz spolu už 37-tisíc eur.

Charita pomáha ľuďom po údere tajfúnu Haiyan postaviť sa opäť na nohy. Ničivý tajfún, známy aj ako Yolanda, zasiahol Filipíny plnou silou začiatkom novembra 2013. Jedná sa o jednu z najsilnejších búrok vôbec a zanechal po sebe milióny ľudí bez jedla, pitnej vody a prístrešia. „Viac ako 3000 ľudí prišlo o život a desaťtisíce ľudí stále potrebujú našu pomoc. Nikdy sme nečelili niečomu, čo nás zasiahlo takou obrovskou silou. Veľmi si vážime každú pomoc a prejavy solidarity z celého sveta,“ uviedol generálny sekretár Charity Filipíny Edwin Gariguez.

SKCH pomáha maloletým utečencom bez sprievodu už tri roky

Už tri roky pamätá Slovenská katolícka charita (SKCH) na tých najzraniteľnejších, a to deti pochádzajúce z tretích krajín, ktoré sa na území Slovenskej republiky ocitli bez sprievodu rodičov alebo iných zákonných zástupcov. Vďaka projektu Bakhita PLUS sa pracovníci SKCH venovali deťom v Detskom domove v Medzilaborciach a v Detskom domove Lastovička v Trenčíne.

Nezanedbateľnú úlohu v projekte zohral aj pedagóg, keďže výučba slovenského jazyka je nevyhnutná na vstup do nášho školského systému a neskôr aj na trh práce. Odborní pracovníci deťom počas realizácie projektu poskytli približne 270 hodín sociálneho poradenstva, 180 hodín výučby slovenského jazyka a 250 hodín psychologickú pomoc.

Projekt Bakhita dostal svoj názov podľa svätej Bakhity, ktorú ako deväťročnú uniesli obchodníci s otrokmi a nikdy viac už neuzrela svojich najbližších. Prežila 12 rokov v otroctve, bola päťkrát predaná novým majiteľom a zažila kruté zaobchádzanie. Projekt je finančne podporovaný Ministerstvom vnútra SR z programu Solidarita a riadenie migračných tokov a je spolufinancovaný z Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín.

Sklad solidarity v Bratislave hľadá dobrovoľníkov

Je vám blízka pomoc ľuďom v núdzi? Boli by ste radi súčasťou dobrého diela? Pokiaľ chcete venovať časť svojho voľného času, môžete sa stať dobrovoľníkom v Sklade solidarity, ktorý v Bratislave prevádzkuje Slovenská katolícka charita (SKCH).

Sklad solidarity vznikol pred takmer štyrmi rokmi pri príležitosti Medzinárodného dňa boja proti chudobe. Za symbolické ceny ponúka ľuďom v núdzi oblečenie, obuv, knihy, hračky, ale aj školské či športové potreby. Od otvorenia využilo jeho pomoc už viac ako päťtisíc ľudí a toto číslo postupne rastie.

V prípade záujmu môžete kontaktovať SKCH na tel. čísle: 02/5443 1506 alebo emailom: info@charita.sk. Sklad sa nachádza na Jasovskej 6 v Bratislave-Petržalke a je otvorený v utorok, stredu, piatky a soboty v čase do 12:00 do 17:00 hodiny.

Kampaň GIFT box Slovakia – Ľudia nie sú na predaj putuje po Slovensku

Úspešné spustenie interaktívnej kampane v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi prebehlo 10. januára 2014 v Bratislave. Projekt s názvom GIFT box Slovakia - Ľudia nie sú na predaj našiel svoje miesto v nákupnom centre EUROVEA a neskôr sa presunul na Letisko Milana Rastislava Štefánika v Bratislave.

Kampaň „Ľudia nie sú na predaj – GIFT box Slovakia“ je súčasťou preventívnych aktivít proti obchodovaniu s ľuďmi. Túto kampaň realizuje SKCH a Ministerstvo vnútra SR v spolupráci s autormi kampane organizáciou STOP THE TRAFFIK a Globálnou iniciatívou OSN pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi (UN.GIFT).

Samotná kampaň pozostáva z veľkej „darčekovej krabice“, ktorá bude vystavovaná počas celého roka 2014 na rôznych miestach na Slovensku prístupných verejnosti vo všetkých krajoch. Samotné darčekové balenie v tomto prípade predstavuje spôsob, akým obchodníci s ľuďmi lákajú svoje obeť najmä falošnými sľubmi o lepšom zázrobku. Keď však vstúpíte do danej krabice zistíte, že nejde o lukratívne ponuky zamestnania, ale zoznámite sa s reálnymi príbehmi

ľudí, ktoré na takéto falošné sľuby boli zlákané a stali sa obeťou niektorej z foriem obchodovania s ľuďmi, akými sú sexuálne, pracovné zneužívanie, domáce otroctvo, nútené sobáše, nelegálne adopcie detí, obchodovanie s orgánmi a iné. V priebehu mesiacov máj – jún môžete kampaň uvidieť aj v Lučenci, Póltári, Rimavskej Sobote či na festivale Lumen v Trnave. Viac informácií a stránku kampane nájdete na www.obchodsludmi.sk/giftbox.

Kampaň Dve malé dievčatá – z detských snov novodobé otroctvo

Na Slovensko prichádza kampaň Dve malé dievčatá (Two Little Girls), ktorá sa snaží informovať a varovať pred hrozbami obchodovania s ľuďmi, konkrétne ide o formu sexuálneho vykorisťovania.

Jadrom kampane je trojminútový animovaný film rozprávajúci príbeh dvoch malých dievčat, ktorých sny sa rozplynuli v novodobom otroctve. Na základe dôvery k ľuďom, ktorých poznali, musia čeliť nútenej prostitúcii. Film rozoberá základné prvky tejto formy obchodovania s ľuďmi a zobrazuje ich na konkrétnych príkladoch.

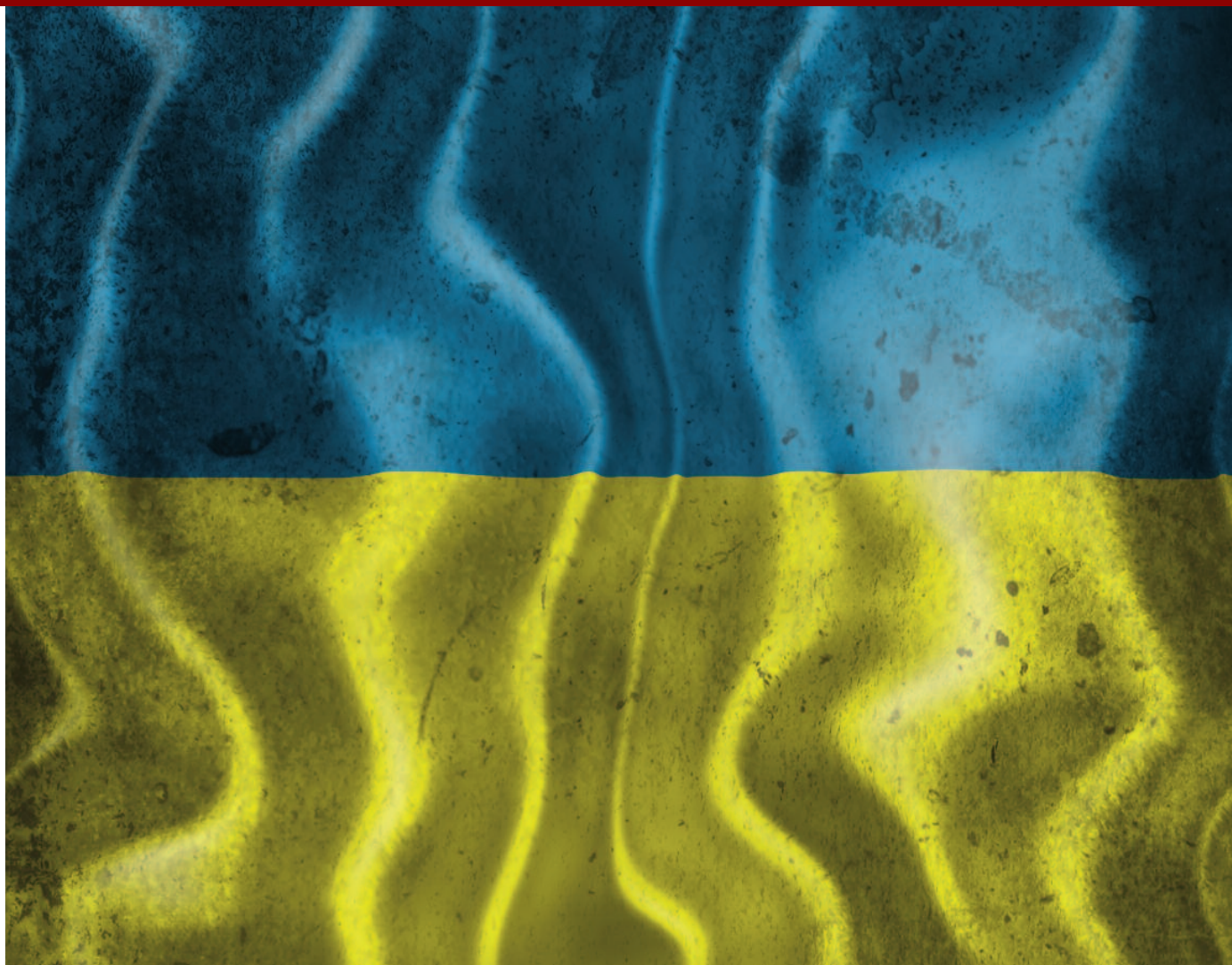
Kampaň prebieha už v 13-tich krajinách Európy a v tomto roku príde aj na Slovensko. SKCH je hlavným partnerom a na šírení tejto myšlienky bude spolupracovať s viacerými partnermi. Pre školy pripraví špeciálne materiály, pričom samotný film preloží do slovenčiny a rómčiny.

Charitné hospice ľudia podporili 7 759 eurami

Čistý výnos verejnej zbierky Blízko pri človeku – Pomáhame žiť až do konca, ktorú SKCH organizovala od 1. novembra 2013 do 31. januára 2014 predstavuje 7 759,49 eura. Výnos zbierky charita pre rozdelila na pomoc hospiciom a agentúram domácej ošetrovateľskej starostlivosti, ktoré patria pod arcidiecézne a diecézne charity.

Hospice SKCH podporila sumou 6 259,49 eura a to následne: Hospic Matky Terezy v Bardejovskej Novej Vsi, ktorý prevádzkuje Arcidiecézna charita Košice získal 2 000 eur, Hospic sv. Alžbety v Ľubici, ktorý prevádzkuje Spišská katolícka charita získal 2 000 eur a Dom pokoja a zmiery u Bernadetky v Nitre, ktorý prevádzkuje Diecézna charita Nitra získal 2 259,49 eura. Zvyšných 1 500 eur bolo rozdelených medzi agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti v šiestich diecéznych a arcidiecéznych charitách.

Naša pomoc Ukrajine

Slovenská katolícka charita pomáha obyvateľom Ukrajiny už niekoľko rokov podporou sociálnych projektov. Tento rok sme však museli reagovať aj na vypätú situáciu v Kyjeve a okolí a rýchlo pomôcť.

Na prelome februára a marca sme preto do Kyjeva vyslali nášho humanitárneho pracovníka Jozefa Kákoša, ktorý spolu s kolegom Rostislavom Strojvuszom z Charity Česká republika navštívil našich ukrajinských partnerov, dohodol sa na vzájomnej spolupráci a odškodnil tri rodiny, ktoré počas protestov prišli o príbuzných. „Spolu s kolegom Rostom z Charity Česká republika sme na Ukrajine strávili takmer dva týždne. Bolo to v čase, keď sa Kyjev spamätával z tragédie posledných dní a na Majdan sa začali vracieť aj bežní ľudia, ktorí sa tam dovtedy necítili bezpečne. Stretol som tam slovenských lekárov, ktorí priamo na námestí pomáhali zraneným, zoznámil som

sa s dobrovoľníkmi, ktorí niekoľko mesiacov nepretržite pomáhali stovkám protestujúcich. Videl som tam veľa smútku, ale aj nádej a očakávanie bežných Ukrajincov,“ spomína na svoju cestu Jozef Kákoš. Dodal však, že už o niekoľko dní po jeho odchode túto nádej vystriedali obavy o budúcnosť krajiny a tvrdá realita na Kryme vo východných regiónoch. „Navštívil som západnú časť krajiny, ktorá najaktívnejšie podporuje integráciu Ukrajiny do Európskej únie. Jej obyvatelia sú preto z týchto udalostí sklamaní a smutní,“ uviedol Jozef Kákoš. (Viac o humanitárnej misii na Ukrajine sa dočítate na str. 4 – 5).

V minulosti aj v budúcnosti

SKCH projekty na Ukrajine podporila aj v minulosti. V spolupráci s Arcidiecéznou charitou Olomouc a Spišskou katolíckou charitou sa rozhodla pomôcť jej obyvateľom unikátnym projektom, ktorý zabezpečuje živobytie obyvateľom ohrozeným chudobou v mestečku Kolomyja v Ivanofrankivskej oblasti. „Ide o projekt včelej farmy na farme Kovočech, ktorý funguje popri existujúcej ovčej farme, ktorá vznikla pred pár rokmi ako sociálny projekt na pomoc miestnym chudobným ľuďom. Projekt farmy je tiež mimoriadne prospešný aj pre deti s telesným a mentálnym postihnutím, ktoré ovčiu farmu využívajú na liečebné a rehabilitačné účely,“ vysvetlil generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák.

foto: Martina Borčíková

SKCH sa rozhodla podporiť projekt chovu včiel, pretože produkcia medu bude slúžiť nielen pre vlastnú spotrebu, ale aj na získavanie financií potrebných na rozvíjanie charitatívnej činnosti. Finančná podpora ACHO, SpKCH a SKCH umožnila Charite Kolomyjsko - Černiveckej eparchie zakúpiť 20 veľkých kvalitných úlov zhotovených miestnymi remeselníkmi, včely, včelárske náradie potrebné k starostlivosti o chov včiel ako aj náradie na vyberanie medu zo včelích rámov. V roku 2013 farma produkovala prvý med z vlastnej produkcie. (Viac o projekte nájdete v časopise Charita č. 3/2013).

Kedže Ukrajinu dlhodobo trápia zväčšujúce sa disproporcie medzi chudobnými a bohatými, rozpad sociálnych vzťahov a stále nefungujúci systém sociálnej a zdravotnej starostlivosti, SKCH plánuje pomáhať na Ukrajine aj v budúcnosti. „Stále hľadáme prostriedky na to, aby sme našim susedom mohli pomôcť. Pomohli sme počas krízy v Kyjeve, rozbehli sme adopciu na diaľku, ale máme aj snahu podporiť viaceré sociálne projekty,“ uviedol Radovan Gumulák. (O pomoci počas protestov na Majdane sa dočítate na str. 10 – 11, o Adopcii na diaľku® na Ukrajine na strane 12 – 13).

Podpora Slovákov

Na tohoročnú situáciu na Ukrajine zareagovali aj darcovia zo Slovenska. Na účet zbierky vyhlásenej na pomoc obyvateľom Ukrajiny, ktorí sa v dôsledku politickej krízy a následných nepokojov dostali do stavu núdze alebo boli zranení prispeli do polovice mája sumou 1874,50 eura. Ďalších viac ako 600 eur prišlo na účet, z ktorého financujeme rozvoj sociálnych služieb na Ukrajine. Z toho sumou 500 eur prispelo občianske združenie Berkat, z výťažku Filmového festivalu Jeden svet v Prievidzi, ktorý organizovalo v marci 2014. „Všetkým, ktorí prispeli zo srdca ďakujeme. Vďaka vašej podpore môžeme ma Ukrajine podať pomocnú ruku ďalším ľuďom v núdzi,“ uzavrel Radovan Gumulák.

Ďakujeme

Lukáš Melicher

Čo sa deje na Ukrajine?

Zrak celého sveta sa od konca minulého roka upiera na nášho východného suseda, Ukrajinu. Po tom, čo v novembri 2013 vtedajší prezident Viktor Janukovyč nepodpísal asociačnú dohodu s Európskou úniou a dal prednosť vzťahom s Ruskom, vypukli v hlavnom meste protesty, ktoré sa rýchlo vyhrotili. Navyše sa z Kyjeva rozrástli do viacerých miest a protestujúci začali obsadzovať vládne budovy. Najviac sa ich zhromaždilo v centre Kyjeva na mieste nazvanom Majdan. V minulosti to bolo dejisko napríklad Oranžovej revolúcie, ale aj vyhľadávané miesto pre oddych. Vo februári sa však Majdan premenil na krvavé miesto, pretože tu v ostrých stretoch demonstrantov, polície, príslušníkov špeciálnych jednotiek Berkut, ale aj uniformovaných ostreľovačov. Situácia sa tak vyhrotila, že 20. a 21. februára, teda v priebehu 48-hodin, zahynulo na Majdane až 88 ľudí. Prezident Janukovyč následne podpísal prímerie s opozíciou, ale potom zmizol a parlament ho odvolal.

Nová vláda, nové problémy

Po odvolaní Viktora Janukovyča má Ukrajina novú vládu, ale aj nové problémy. Hoci sa situácia v Kyjeve upokojila, napätie vzniklo na východe krajiny a protesty sa presunuli na Krym, kde sa väčšina obyvateľov hlási k ruskej národnosti. Dňa 16. marca sa tu uskutočnilo referendum o pripojení k Rusku, v ktorom údajne až 97 percent obyvateľov hlasovalo za pripojenie. Následne tak hlasoval aj krymský parlament a Ukrajina prišla o časť svojho územia. Pripojenie Krymu k Rusku západné krajiny označili za anexiu a na Rusko uvalili sankcie. Snaha získať nezávislosť a samostatnosť od Ukrajiny sa však presunula ja do ďalších regiónov. V čase uzávierky nášho časopisu prebiehali stretы medzi ukrajinskou armádou, proruskou domobranou v Luhanskej a Doneckej oblasti aj v Odesse. Obyvatelia Doneckej a Luhanskej oblasti na východe Ukrajiny sa v referendách vyjadrili, že podporujú uznanie štátnej nezávislosti Doneckej národnej republiky a Luhanskej národnej republiky. Ukrajinská vláda ani západné krajiny však referendum neuznávajú. Prezidentské voľby, ktoré boli naplánované na 25. mája 2014, vyhral magnát Petro Porošenko. Po oznámení výsledkov uviedol, že sa bude usilovať o „silnú, jednotnú a nefederálnu Ukrajinu“ a napriek zložitým vzťahom bude s Ruskom viesť rokovania a snažiť sa o normalizáciu vzťahov. Aj po voľbách však situácia na Ukrajine ostala zložitá, nepokoje pretrvávajú najmä v Donecku na východe Ukrajiny, kde od pondelka 26. mája vyhasli desiatky ľudských životov. Situácia sa mení každým dňom, preto je dnes zložitá predpovedať čo Ukrajinu v najbližšom období čaká.

Finančná podpora pre rodiny, ktoré na Majdane prišli o príbuzných

SKCH finančne podporila tri rodiny, ktoré pri protestoch na Majdane v Kyjeve prišli o príbuzných. Každý rodine SKCH darovala sumu 400 eur a čiastkou 600 eur každú rodinu podporila aj Charita Česká republika. „Podporili sme rodinu len sedemnásťročného Nazara Vujtoviča a rodinu devätnásťročného Ustyma Holodňuka, ktorí prišli o život počas stretov v Kyjeve. Ich rodičia pri zápase o budúcnosť Ukrajiny prišli o to najcennejšie. Tretia rodina Tkačukovcov prišla o živeľa rodiny, keďže na Majdane zahynul 39-ročný Igor Tkačuk. Tragédiou je, že všetci zomreli na následky strelných zranení,“ povedal generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák.

Nazar Vujtovič pochádzal z odľahlej dedinky Travneve v Ternopiľskej oblasti. Žil spolu so svojimi rodičmi a bol ich jediným dieťaťom. Bol študentom 3. ročníka vyššej odbornej školy. Ešte v stredu 19. februára bol na prednáškach a večer mal odnieť k autobusu, ktorý išiel do Kyjeva, veci pre kyjevský Majdan. V poslednom okamihu sa niečo zmenilo a Nazar sa rozhodol odísť na Majdan osobne. „Naposledy, keď sme sa s ním rozprávali bolo sedem hodín večer a veľmi sa ponáhal na autobus. Strašne chcel ísť do Kyjeva, so sebou si bral historickú helmu. Nikdy na neho nezabudneme,“ povedala jeho spolužiačka. Nazar odišiel do Kyjeva v noci 19. februára a už na ďalší deň, behom nepokojov na námestí, bol chlapec zastrelený strelnou zbraňou.

Rodina Tkačukovcov pochádza z dedinky Mala Kamianka. Otec troch detí, Igor, sa do protestov na Majdane zapojil v nádeji, že sa pomery na Ukrajine zmenia k lepšiemu. Sám pochádzal zo sociálne slabších pomerov a aj jeho rodina musí čeliť chudobe. O to zložitejšie bude ich život po strate živeľa rodiny. Igor zomrel na Majdane 20. februára, zastrelil ho snajper.

Ustym Holodňuk zomrel vo veku 19 rokov, býval so svojou mamou v meste Zbaraš. Bol členom domobrany a dobrovoľníkom Demokratickej aliancie. Majdanu sa zúčastňoval od novembra 2013. 30. novembra ho špeciálna jednotka Berkut brutálne zbila. Musel sa dať ošetriť a mal 12 štičov na hlave. Hneď ako sa zo zranení vyliečil, vrátil sa späť na Majdan. 20. februára 2014 bol tiež na Majdane. V čase keď zbieral mŕtvych pri stanici metra Chreščatik, strelil ho snajper do hlavy. Guľka ho trafila do pravého oka. Kým sa ho podarilo dopraviť do provizórneho zdravotníckeho strediska, už ho nebolo možné zachrániť. Ešte o deviatej ráno toho istého dňa sa Ustym dohodol s otcom, že sa o jedenástej stretnú, no tohto okamihu sa už nedožil. Otec, bývalý policajt, pri identifikácii svojho syna povedal: „Neviem, či má Janukovič kľčať predomnou na kolenách, ale viem presne, že má stáť pred medzinárodným tribunálom za to, čo urobil s mojou Ukrajinou a mojím synom.“

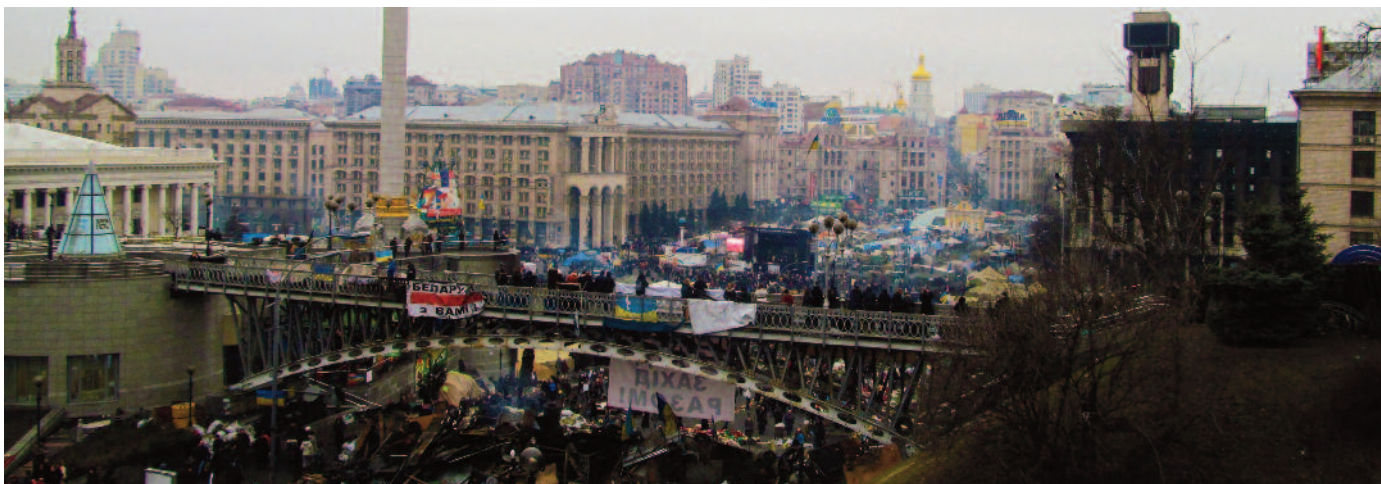

foto: Jozef Kákos

Slovenskí odborníci učili Ukrajincov lepšie zvládať traumatické situácie

V nedeľu 4. mája odleteli do Kyjeva štyria slovenskí odborníci, ktorí v dňoch 5. až 11. mája viedli psychosociálne školenia pre miestnych psychológov a pracovníkov pomáhajúcich profesií (lekári, zdravotné sestry, učitelia, sociálni pracovníci, kňazi). Špecializovaný tím, ktorý vyslala SKCH v spolupráci s organizáciou Modrý anjel a Charita Česká republika, viedla Karin Brániková, psychoterapeutka a odborná garantka Modrého anjela.

Miestni psychológovia a ľudia z pomáhajúcich profesií nemajú dostatočné skúsenosti s riešením psychických problémov, ktoré vznikli ako dôsledok traumatických udalostí akými boli protesty v Kyjeve, kde bolo zastrelených takmer 100 demonštrantov a stovky ďalších ľudí bolo zranených. Rodiny a príbuzní sa často nevedeli vnútorne vyrovnáť so stratou svojich rodinných príslušníkov. Preto SKCH nadviazala spoluprácu s organizáciou Modrý anjel, ktorá sa na Slovensku špecializuje na krízovú intervenciu a riešenie traumatických udalostí v akútnej fáze po incidente a vyslala na Ukrajinu štvoricu školiteľov.

„Udalosti na Ukrajine nás hlboko zasiahli a snažili sme sa poskytnúť všetky možné formy pomoci. Veríme, že aj vďaka školeniam dokážeme zmierňovať obrovské utrpenie, ktoré v krajine nastalo,“ konštatoval generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák.

Tento projekt podporila Charita Česká republika, ktorá školenia financovala. Na školeniach sa účastníci oboznámili so základmi psychosociálnej podpory pre pomáhajúce profesie po udalostiach s traumatizujúcim potenciálom. Školenia prebiehali v Kyjeve a L'vove, pričom v oboch mestách bolo spolu vyškolených 40 ľudí z pomáhajúcich profesií. Po vyškolení budú následne pomáhať obetiam, ktoré zažili počas protestov na Majdane traumatizujúce udalosti alebo ich blízki či známi na Majdane zomreli.

foto: Jozef Kákoš

Charita plánuje prijať 25 Ukrajincov z Majdanu do svojho zariadenia

Ukrajinskí dobrovoľníci jedného z centier, ktoré sa v Kyjeve stará o protestujúcich na Majdane, môžu prísť začiatkom leta na Slovensko. SKCH im ponúkla rekondičné pobyty vo svojom Charitnom domove v Dolnom Smokovci. Ide o dobrovoľníkov, ktorí už od októbra v suteréne gréckokatolíckeho chrámu pomohli stovkám ľudí, ktorí demonštrovali na Majdane. Pracujú už dlhé týždne vo veľmi náročných a stresujúcich podmienkach a mnohí z nich boli pri zvládaní množstva protestujúcich, ktorí prichádzali do Kyjeva z okolitých regiónov, vystavení aj kritickým situáciám. Pobyty SKCH pripravuje v spolupráci s Charitou Česká republika.

„Jedná sa približne o 25 ľudí, mladých chlapcov a dievčat, väčšinou vo veku od 20 do 30 rokov. Do dnešného dňa odpracovali mnohokrát pod obrovským tlakom už viac ako 10-tisíc hodín, čo na jedného dobrovoľníka vychádza viac ako 550 hodín. Rozhodli sme sa preto spolu s našim partnerom Charita Česká republika, že im poskytneme naše zariadenia, aby si mohli po svojej obetavej práci u nás oddýchnuť,“ uviedol generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák. Charita pre nich pripraví program a zabezpečí im aj rehabilitačné a liečebné procedúry.

Títo mladí ľudia začali prevádzkovať centrum na pomoc protestujúcim už od začiatku protestov, teda od konca októbra 2013. Protestujúcim, ktorí boli zranení a rodinám tých, ktorí počas protestov zomreli, pomáha v súčasnosti už viacero organizácií. No dobrovoľníkom zabezpečujúcim podporu a starostlivosť sa zatiaľ nik nevenuje. „Centrum funguje 24 hodín denne. Ľudia sem môžu kedykoľvek prísť, môžu sa tu vyspať, najesť, nechať sa ošetriť a dostať čisté teplé oblečenie a deky. Všetky tieto služby zabezpečuje dobrovoľnícky tím, ktorý je už po troch mesiacoch protestov viditeľne unavený,“ uviedol humanitárny pracovník SKCH Jozef Kákoš.

Keďže ľudia z Majdanu nechceli odísť až do volieb, ktoré sa konali 25. mája 2014, centrum funguje naďalej. „Predbežne sme s prezidentom Caritas Ukraine dohodnutí, že urobíme všetko pre to, aby sme ich mohli prijať čo najskôr, všetko však bude záležať od situácie v Kyjeve,“ doplnil Radovan Gumulák.

mel

foto: Jozef Kákoš

Pomáhame ukrajinským sirotám, pridajte sa k nám

Projekt Adopcia na diaľku® sa v roku 2014 opäť rozrástol. Vďaka otvoreniu študijného fondu, môžu slovenskí darcovia pravidelne podporovať aj ukrajinské deti z detského domova.

Maličký drevený voz ťahaný hnedým konikom vezúci postaršieho človeka s vidlami v rukách, obrovské výmole a bezpočetné diery na ceste, ktorá je skôr už iba rozbitým kamenistým pruhom prepájajúcim drobné dedinky ukrajinského vidieka... Toto je len kúsok reality života, ktorú si väčšina z nás žijúcich smerom na západ od ukrajinských hraníc, už nevieme predstaviť. Neskutočne pomaly, obchádzajúc hlboké jamy, sa charitným autom konečne blížime k dedinke Bortnyky na západe Ukrajiny.

S otcom Rostislavom, kňazom, ktorý je pôvodcom z ukrajinského mesta Kolomyja a pracuje pre Arcidiecéznu charitu Olomouc a s ktorým Slovenská katolícka charita (SKCH) spolupracuje, si pri úspešnom prekonaní ďalšej nečakanej priekopy uprostred cesty povzdychneme a konštatujeme, že „na Ukrajinu sa vracia iba ten, kto ju miluje“. Únava zo stoviek kilometrov po hrboľatých ukrajinských cestách však rýchlo mizne so vstupom do areálu detského domova v dedinke Bortnyky.

foto: archív DD Bortnyky

Srdečné prijatie

Úsmevy, radostné výkriky „privet“ (ahoj) i zvedavé pohľady chlapcov, ktorí sa hrajú na zelenom trávniku, sú tým najkrajším privítaním na tomto ukrytom „konci sveta“. Dedinka Bortnyky bola jednou z našich zastávok počas týždennej cesty na Ukrajinu, na ktorú ma vyslala Slovenská katolícka charita koncom roka 2013. V rámci našej pracovnej návštevy okrem ďalších aktivít v tejto krajine, SKCH nadviazala spoluprácu aj s kresťanským spoločenstvom Miles Jesu, ktoré spravuje tento detský domov v dedinke Bortnyky. Po vystúpení z auta pred detským domovom nás ihneď obšťúpil krdeľ detí. Tie smelšie veselo pribehli a spontánne sa s nami vítali, iné zas netypických hostí váhavo sledovali z obďaleč. Keď z budovy vyšiel Ruslan Markiv, psychológ a riaditeľ detského domova, pridali sa k nám už aj ostatné deti a pomaličky sa s nami pustili do rozhovoru. Na prvý pohľad by sa sotva dalo vytušiť, že každá z týchto detských tvári ukrýva boľavú minulosť a nesie so sebou ťažký príbeh. Keďže sme sem dorazili v čase poludnia, po milom privítaní sme boli pozvaní na obed. Miestnosť, kde sme obedovali, bola čistá a pripomínala školskú jedáleň. Aj keď všetko vyzeralo veľmi jednoducho, spoločný obed detí a vychovávateľov v skromnej miestnosti s drevenými stoličkami a stolmičkami, bol veľmi silným zážitkom. Vládla tu srdečná rodinná atmosféra. Napriek hrkotaniu stoličkami a šumu detských hlasov bolo cítiť v

tomto spoločenstve tých, ktorí svoju pôvodnú rodinu nepoznali alebo v nej z rôznych dôvodov žiť nemôžu, zvláštny pokoj. Asi 12 ročný chlapec Mihajlo, ktorý mal v ten deň pri obede službu, pomáhal pani kuchárke, ktorá naberala jedlo na tanieri. Smevali bystro si všimol, kto už zjedol zeleninovú polievku a hneď sa mu snažil doniesť tanier s druhým jedlom, ktorým bola cestovina s hubami.

Ako veľká rodina

Zapajáním do takýchto bežných domácich prác sa vychovávateľa snažia učiť detí zodpovednosti a samostatnosti. Každé dieťa pomáha pri rôznych aktivitách primerane svojmu veku. Milo ma prekvapil postoj detí, keď riaditeľ oznámil, že poobede idú starší chlapci pomôcť so zberom cvikli a mladšie detí hrabať lístie. Nikto nehundral, nešomral. Neskôr, keď sme sa s pracovníkmi detského domova rozprávali viacej, vysvetlili, že s deťmi trávia veľa času a vo výchove uplatňujú individuálny prístup podľa možností a schopností dieťaťa. Dávajú deťom osobný príklad a preto je pre ne prirodzené postupne sa zapojiť do drobných prác v dome, na dvore či v záhrade.

Snahou pracovníkov tohto detského domova je vytvoriť pre deti bezpečné rodinné prostredie, ktoré väčšina z nich, žiaľ, doposiaľ zažiť nemohla. V detskom domove, ktorý začal svoju pôsobnosť v roku 1998, žije v súčasnosti 26 chlapcov vo veku 7 až 17 rokov. Väčšinou

sú to siroty, ktoré svojich rodičov alebo príbuzných nikdy nevideli. Niektoré z detí vyrastali na ulici, iné zas boli odobraté svojim rodičom súdom a zverené do starostlivosti detského domova. V detskom domove sú aj chlapci, ktorých rodičia sú chorí alebo veľmi chudobní a nie sú schopní starať sa o svoje deti. V štátnych detských domovoch na Ukrajine je často umiestnených až 200 – 300 detí. Pri takomto počte však nie je možné, aby mali primeranú starostlivosť a výchovu, ktoré by ich pripravili na samostatné, zodpovedné a zrele fungovanie a umožnili by im v dospelosti úspešne sa zaradiť do normálneho života. Keďže nie sú štátnym zariadením, aj keď majú všetky potrebné povolenia od úradov na prevádzkovanie detského domova, nemajú nárok na žiadne príspevky od štátu. Zdroje na svoju prevádzku získavajú sami hľadaním darcov ako aj z malého hospodárstva, o ktoré sa starajú pracovníci detského domova. Pestujú zemiaky, cviklu, zeleninu a obilie, ktoré v blízkej pekárni vymieňajú za chlieb. Chovajú domáce zvieratá – sliepky, zajace, kravy, včely atď. Časť produktov zužitkujú sami, časť predávajú, aby mali financie na kúrenie, šatstvo, lekársku starostlivosť či na školské pomôcky a učebnice.

Pomoc zo Slovenska

Na pomoc týmto deťom a na zlepšenie ich životných podmienok tu SKCH rozbieha projekt Adopcia na diaľku® prostredníctvom ktorého chce v tomto detskom domove rodinného typu podporiť ich ľudský, duchovný a psychologický rozvoj ako aj vzdelávanie. Rodinná atmosféra, duchovná formácia a vzdelávanie detí sú hodnoty, na ktoré kladú v detskom domove veľký dôraz. Nakoľko viaceré z detí prežili časť života na ulici, či v rozbitej rodine, prichádzajú do detského domova často s poruchami správania. Mnohé z nich vynechávali školu a majú aj v základnom učive veľké nedostatky. Z týchto dôvodov potrebujú deti individuálny prístup a individuálne štúdium, nakoľko nie sú schopné hneď sa normálne zaradiť medzi svojich rovesníkov v škole. Majú preto v areáli detského domova zriadené učebne pre špeciálnu výučbu.

Projekt Adopcia na diaľku®, ktorý realizuje SKCH už 18 rokov v rôznych krajinách sveta, je založený na systéme dlhodobej a pravidelnej pomoci. Takýmto spôsobom by sme chceli prispieť aj v ukrajinskej dedinke Bortnyky k tomu, aby tieto deti mohli prežiť šťastné detstvo a zároveň pre ne vytvárať lepšie možnosti dobre sa pripraviť aj na život v dospelosti a na plnohodnotné zaradenie sa do spoločnosti.

Olexyj, Andryj, Vitalij, Mykola a všetky deti, ktoré som v tomto detskom domove mohla stretnúť a ktoré nešetrili úsmevom napriek tomu, že ich detstvo je poznačené príliš tvrdými údermi a ranami ťažkej minulosti, navždy ostanú hlboko v mojom srdci. Pomôcť týmto citlivým detským dušiam môže naozaj každý z nás – modlitbou, záujmom a propagáciou tohto projektu, alebo pravidelným (20 € mesačne) či jednorazovým finančným prostriedkom určeným práve pre ne. Ich úprimné „ďakujeme“ (ďakujeme) zo susednej avšak životnými podmienkami tak vzdialenej Ukrajiny, bude znieť v každom z nás určite veľmi, veľmi dlho.

Martina Borčíková

Do projektu Adopcia na diaľku®
sa môžete zapojiť aj online na stránke
www.adopcianadialku.sk

foto: Jozef Kákos

Ukrajina je na rázcestí a my jej musíme pomôcť

V piatok ráno 21. februára som si sadol za počítač, aby som si prečítal aktuálne udalosti vo svete. Otvoril som si stránky nášho načítanejšieho spravodajského webu a najdôležitejšie správy predchádzajúceho dňa hovorili o niečom, čomu som sa zdráhal uveriť.

Je možné, že Slovensko susedí s krajinou, ktorej prezident je ochotný strieľať svojich občanov? Skutočne sa Janukovyč rozhodol neuhnúť pred takou ukrutnosťou? Žiaľ, zábery z Kyjeva hovorili úplne jasne. Občania Ukrajiny sa pre svojho prezidenta stali iba zverou, na ktorú možno poľovať, aby sa udržal za každú cenu pri moci. Chcelo sa mi kričať a celý čas som sa pýtal, či je niečo také možné. Chcel som niečo spraviť, no nevedel som čo, prípadne na koho sa obrátiť. Pridal som teda aspoň na svoje emailové konto video demonštrantov z Majdanu, na ktorom žiadajú, aby im Európa pomohla.

Možnosť pomôcť aspoň trochu sa mi naskytla náhodou v ten istý deň. Na generálny sekretariát Slovenskej katolíckej charity, môjho zamestnávateľa, volali z Arcidiecéznej charity Olomouc. Obe charity majú na Ukrajine pár spoločných projektov. Olomouc chcel na Ukrajinu vyslať svojho humanitárneho pracovníka, aby skúsil nájsť najlepší spôsob, ako pomáhať Ukrajincom. Nechceli ho však vyslať samého, a tak SKCH ponúkli možnosť poslať niekoho zo Slovenska. SKCH už deň pred tým vyhlásila finančnú zbierku na pomoc Ukrajine, takže monitorovacia cesta bola veľmi dôležitá na správne a efektívne rozdelenie financií od slovenských darcov.

V pondelok 24. februára poobede sme sa vydali spolu s kolegom z Arcidiecéznej charity Olomouc, Rostislavom Strojvúsom, ktorý je pôvodom Ukrajinec, na cestu z Olomouca smer Kyjev. Hranicu medzi Poľskom a Ukrajinou sme prešli okolo polnoci a nadránom sme prechádzali nočným Lvovom. Všade bolo ľudoprázdno. Po uliciach sme stretávali iba skupinky domobrany, dobrovoľníkov, ktorí sa prihlásili, že budú dohliadať na poriadok v meste. Kým sme prešli Lvovom zo západu na východ, museli sme štyrikrát zastaviť na kontrolných stanovištiach domobrany a polície. Prehliadka prebehla vždy rovnako. „Kto ste a čo veziete?“ Naša odpoveď bola stále rovnaká: „Sme z Charity a nevezieme nič, ideme do Kyjeva.“

Do Kyjeva sme prišli v utorok. Mesto vyzeralo na prvý pohľad pokojné, ľudia pracovali, cestovali do práce, do škôl, no niektorí ešte stále stáli na Majdane. Počas nasledujúcich dní na Ukrajine som sa stretol s rôznymi ľuďmi a ich príbehmi, ktoré spájala vždy jedna vec – kyjevský Majdan. Tieto príbehy konkrétnych ľudí sú mozaikou Ukrajiny dnešných dní.

S ako prvou som sa rozprával so študentkou žurnalistiky Sofiou. Na Majdane bola trikrát. Chodila tam aj napriek tomu, že si myslela, že sa tým nič nezmení. Nedúfala v zmenu, no predsa potrebovala vyjadriť svoj postoj. Ako sama opisala: „Majdan bol na začiatku plný študentov z rôznych vysokých škôl. Vládla tam priateľská atmosféra. Vždy som sa tešila, že sa tam stretnem s priateľmi. Na pódiu vystupovali opoziční politici a striedali ich rôzne kapely. Bol to taký veľký študentský happening.“ Na Majdan prestala chodiť v novembri. Keď tam bola poslednýkrát, namiesto študentov stáli okolo nej muži so železnými palicami. „Nemôžem to povedať na sto percent, no ja som presvedčená, že to boli provokatéri. Janukovyč ich takto využil proti Majdanu niekoľkokrát, aby mohol obhájiť policajný zásah proti študentom,“ hovorí Sofia. Keď navštívila Majdan po tragédii z 20. februára, povedala, že je to úplne iné miesto ako to, na ktorom bola pred tým. „Dnes sa to viac podobá na vojnovú zónu. Z ľudí cítiť hnev a držia si väčší odstup. Už nie sú takí priateľskí. No je to pochopiteľné vzhľadom na to, čo prežili,“ dodala.

Igor a Sergej. To sú mená ďalších protestujúcich, ktorí však nemali toľko šťastia ako Sofia. V mnohom sú si Igor a Sergej podobní. Obaja sú mladí študenti, obaja chodievali na Majdan pravidelne. No tu sa ich podobnosť končí a začínajú odlišnosti, ktoré sú paralelou aktuálnej situácie na Ukrajine. Igor je z Lvova, centra ukrajinského nacionalizmu. Počas protestu ho zasiahli tri guľky – do ruky, do brucha a do nohy. Zranenie na nohe bolo natoľko vážne, že mu ju museli amputovať. Tam sa však práca ukrajinských lekárov skončila. Na ďalšie vyšetrenia a rehabilitáciu sa mu museli zbierať príbuzní. Teraz leží v nemocnici v Poľsku. Peniaze mu však na rehabilitáciu a na protézu asi stačiť nebudú.

Sergeja som stretol v nemocnici v Ternopile, v meste na západe Ukrajiny. Je to mesto, ktoré sa ako jedno z prvých postavilo proti Janukovyčovej vláde. Prvé, čo Sergej povedal, bolo, či nám nebude vadit', ak bude hovoriť po rusky. Sergej je totiž z Kyjeva, kde počujete ruštinu veľmi často. V nemocnici je kvôli tomu, že mu svetelná a zvuková bomba, ktorá pri ňom vybuchla, odtrhla jeden prst na pravej ruke. Báť sa však dať sa ošetriť v Kyjeve, pretože polícia v tom čase prehľadávala nemocnice. Ak by ho našli, zobrali by ho zo sebou a pokiaľ by skončil „len“ vo väzení, mohol by si povedať, že mal šťastie. Mnohých protestujúcich totiž polícia brala na neznáme miesta a tam ich surovo bila. Preto ho kamaráti radšej previezli až do 400 kilometrov vzdialeného Ternopilu, na ktorý už v tom čase nemal Janukovyč dosah.

foto: Jozef Kákoš

Oveľa tragickejšie sa skončili príbehy 19-ročných chlapcov Nazara a Ustyma a asi 45-ročného muža Michaila. Každý jeden z nich pochádzal z iného prostredia a ich životy by sa nikdy nestretli, pokiaľ by nezačali na Majdane protesty proti prezidentovi Janukovyčovi. Nazar a Ustym boli študenti. Ustym býval na Majdane pravidelne od novembra minulého roku, zatiaľ čo Nazar pricestoval až v osudný deň 20. februára. Michail mal ženu, vlastný dom, dve dospievajúce dcéry. Na prvý pohľad mu nič nechýbalo a nemal dôvod zbytočne riskovať a chodiť do Kyjeva. A predsa šiel. V minulosti pracoval v Nemecku a poznal, čo znamená sloboda a aká je jej cena. Na Majdane bol preto s prestávkami od začiatku protestov. Všetci traja zahynuli počas „masakra“, ktorý prebehol na Institutstej ulici 20. februára 2014. Všetkých troch zastrelili snajperi zo striech okolitých domov.

V nedeľu 2. marca sa v gréckokatolíckych kostoloch po celej Ukrajine čítal pastiersky list patriarchu Sviatoslava. Patriarcha sa v ňom viackrát dotkol aktuálnych udalostí a požiadal veriacich, aby prvé dni nadchádzajúceho pôstu obetovali za všetkých mŕtvych, ktorí zahynuli na Majdane, za ich rodiny, za všetkých zranených a v neposlednom rade za Ukrajinu a jej budúcnosť. V nedeľu sa tiež udiala jedna povšimnutia hodná udalosť v Ternopile. Prísaha polície. Policajti pred všetkými zúčastnenými a pred celým mestom prisahali, že už nikdy nepôjdu proti svojim spoluobčanom a nebudú prelievať ich krv a sľúbili vernosť svojej krajine.

Takáto je dnešná Ukrajina. Je na rázcestí a nik nevie predpovedať, kam ju cesta, na ktorú sa v posledných dňoch vydala, zavedie. No už dnes viem s istotou jednu vec. Ukrajine bude treba určite pomôcť. Je to náš najväčší sused a, žiaľ, oficiálni predstavitelia Slovenska sa boja jasne postaviť za demokratizačné procesy, ktoré sa na Ukrajine naštartovali. Preto by sme mali s ňou prejavit' spolupatričnosť aspoň my, občania Slovenskej republiky.

Jozef Kákoš

Písané v ukrajinskej Kolomyji, 2. marca 2014.

Pôstna krabička 2014

Jedným zo symbolov pôstneho obdobia sa stala aj Pôstna krabička pre Afriku, kampaň Slovenskej katolíckej charity (SKCH). Už tretí ročník tejto kampane informuje Slovákov o zložitých osudoch detí v Ugande a vyzýva ich zapojiť sa do verejnej zbierky.

Počas celého pôstu mohli Slováci prispievať do verejnej zbierky na pomoc deťom v Ugande. Keďže Uganda nepatrí medzi prioritné krajiny, do ktorých zo Slovenska prúdi rozvojová zahraničná pomoc, všetky projekty v Ugande Charita financuje výlučne vďaka podpore darcov zo Slovenska. Počas obdobia pôstu preto SKCH rozdeľovala pôstne krabičky do viac ako 600 slovenských farností, ktoré slúžia ako pokladničky na pôstne dary a zároveň informujú o živote a problémoch v rozvojových krajinách.

Od spustenia kampane 5. marca do 23. mája 2014 prispeli darcovia spolu sumou 104 385 eur. Prispieť bolo možné priamym vkladom na účet, darcovskou sms alebo cez stránku www.postna-krabicka.sk. Tí, ktorí sa do tejto zbierky nestihli zapojiť, môžu stále pomôcť cez projekt Adopcia na diaľku® a prispievať mesačne na podporu vzdávania detí zaradených v projekte.

Počas roku 2013 sa vďaka zbierke Pôstna krabička pre Afriku, ktorej výnos presiahol 120-tisíc eur, podarilo do centra prijať prvé deti, spustiť projekt Adopcia na diaľku®, postaviť kuchyňu, jedáleň, škôlku pre deti z okolia a začať s výstavbou domu pre chlapcov a malej kaplnky. Vďaka podpore UNESCO a Úradu vlády SR charita tiež zriadila počítačovú učebňu na základnej škole v dedinke Unna neďaleko centra.

foto: Michal Fuller

Tvárou kampane je šesťročná Jamila, ktorá do Centra Nepoškvrneného Srdca Panny Márie prišla v máji 2013 veľmi zoslabnutá. Okrem vírusu HIV ju trápil aj chronický kašeľ. Lekári okamžite nasadili ARV liečbu a lieky proti TBC. V priebehu niekoľkých mesiacov sa jej stav výrazne zlepšil a malá Jamila je dnes veselá dievča plná energie. Má neuveriteľný dar rozdávať okolo seba radosť a dobrú náladu. Jej doterajší život však nebol radostný. Po smrti rodičov sa o ňu starala jej babička. Keďže nemali dostatok jedla, Jamila chodila prosiť o jedlo ku susedom a obe žili len vďaka ich podpore. Jamila je len jedna z ugandských dievčat, ktoré sme vďaka podpore slovenských darcov, ktorí sa zapojili do našej zbierky Pôstna krabička pre Afriku, prijali do Centra Nepoškvrneného Srdca Panny Márie. Ich životné príbehy sú rôzne, spája ich však jedno, všetky sú HIV pozitívne a napriek svojmu nízkemu veku si prežili veľa zlého.

Tomáš Horváth

foto: Michal Fulier

Vďaka Pôstnej krabičke meníme životy ugandských detí

Slovenská katolícka charita od roku 2012 prevádzkuje Centrum Nepoškvrneného Srdca Panny Márie pre deti s HIV. To, ako centrum funguje a čo Charita v Ugande robí, prezradí jej generálny sekretár Radovan Gumulák.

Hneď na začiatku môžeme povedať, kto to vlastne v spomínanom centre našiel svoje nové útočisko?

Do Centra Nepoškvrneného Srdca Panny Márie, ktoré sme otvorili v decembri 2012, sme od januára 2013 prijali dievčatká, ktoré sú, žiaľ, všetky HIV pozitívne a pre zákernú chorobu AIDS prišli o jedného alebo oboch rodičov. Ich rodina sa o ne už viac nedokázala postarať, preto sme im poskytli nové útočisko. Tento mesiac do centra prijmem ďalšie tri dievčatká. Spolu ich tak bude už 23. Ďalších 53 detí z tých najchudobnejších rodín máme v našej materskej škôlke. Tento rok nasťahujeme do nového domu aj HIV pozitívnych chlapcov.

Ako ugandské deti vnímajú návštevu zo Slovenska?

Samozrejme, každý beloch je pre nich niečo veľmi exotické. Po prvotnom chvíľkovom „obkukávaní“ sa osmelia a už vás chcú držať za ruku, hlavne tie menšie. Dvadsiatka dievčat nám po príchode predvádzala tradičné ugandské tance. Bez rozpakov či trémy a v dobrej nálade. Napriek ťažkostiam, s ktorými musia zápasiť tieto deti, mi väčšinu času, ktorý som strávil v Ugande, ani nenapadlo, že sú tak vážne choré. Majú radi hudbu a tak v centre často počúť spev,

bubnovanie, piskot píšťalky a detský smiech. Samozrejme sú aj dni, kedy niektoré z detí dostanú vysoké horúčky a zachváti ich malária. Naši zdravotníci im ihneď nasadia antimalariká a príznaky choroby sa za pár dní stratia. Vždy, keď niektoré z našich detí ochorie, cítim určitú bezmocnosť, keď vidím ako trpí. Predsa ich imunita je následkom infekcie HIV oslabená, takže ľahšie podliehajú rôznym infekciám.

Väčšine z nich sa však od príchodu do centra výrazne zlepšil ich zdravotný stav. Obavy mám iba o Nancy a Annu, ktoré sú veľmi chudé a chorľavé. Ich príbuzní sa o nich veľmi nestarali a tak deti nedostávali pravidelne jesť a nebrali ani lieky proti HIV. U nás v Centre Nepoškvrneného Srdca Panny Márie sme jedna

veľká rodina a je až obdivuhodné ako tie decká spolu dobre vychádzajú a navzájom si pomáhajú. Naše centrum sa vďaka darcom zo Slovenska stalo miestom, kde môžeme urobiť život týchto detí o niečo šťastnejším napriek tomu, že ich život nebol a pre HIV zrejme ani nebude jednoduchý.

Kde konkrétne sa centrum nachádza a čo im v ňom poskytujete?

Slovenská katolícka charita otvorila centrum v dedinke Unna,

Samozrejme, každý beloch je pre nich niečo veľmi exotické.

ktorá leží len pár kilometrov od hraníc s Južným Sudánom. Ide o chudobnú oblasť, kde nepôsobí veľa mimovládnych organizácií zo zahraničia, ktoré by miestnym mohli pomôcť. Deťom poskytujeme ubytovanie, stravu, základnú zdravotnú starostlivosť a o ich denný program sa starajú zamestnanci centra, ale aj dobrovoľníci zo Slovenska. V súčasnosti je tam už po druhýkrát učiteľka angličtiny Janka Čížová a hľadáme dobrovoľníka, ktorý ju od mája nahradí.

Na čo sa musí taký dobrovoľník v Ugande pripraviť?

Dobrovoľník u nás musí byť pripravený na ťažké podmienky, horúčavy, nepohodlie a hlavne nesmie mať strach z HIV pozitívnych detí a malárie. Máme veľa záujemcov o dobrovoľníctvo, najmä z radov mladých ľudí, ktorí sa na to pozerajú trochu idealisticky. Ich predstava je, že budú pomáhať detičkám v Afrike, málo však vedia o tvrdých podmienkach a ťažkom živote v subsaharskej Afrike. Človek nesmie mať strach zo samoty, byť sám so sebou, zvyknúť si na istý stereotyp stravy, neustálu horúčavu, ktorá nás Európanov môže vyčerpávať najmä prvé mesiace pobytu. Tiež musí ísť zavčasu spať, lebo nie je elektrina. U nás na Slovensku sme zvyknutí zostať ešte hore, pozeráť televízor. Ja som mal najväčší problém s hmyzom. Komárov je tam naozaj požehnané.

Ako vyzerá bežný denný program dievčat?

Dievčatá majú od pondelka do piatku budiček ráno o šiestej, potom nasleduje hygiena a ranná dávka liekov, ktoré pre ne pripravia naši zdravotnícki pracovníci. Potom idú na raňajky a po krátkej modlitbe odchádzajú spoločne do školy, ktorá je tri km od nášho centra. Okolo jednej, pol druhej prichádzajú na obed. Prváci a druháci po obede už ostávajú doma, staršie žiačky idú naspäť do školy a domov sa vracajú až okolo pol šiestej večer. Po večeri majú ešte nejaké menšie povinnosti, aby získali pracovné návyky. Následne dostanú večernú dávku liekov a večeru, po večernej hygiene sa dievčatá pripravujú na nasledujúci deň v škole a ide sa spať.

Ako deň trávia mladšie deti, ktoré ešte nechodia do školy?

Vďaka centru sme v Ugande postavili aj škôlku, ktorú v súčasnosti navštevuje 53 detí z okolia, prevažne z dedinky Unna. Počas školského roka sa im každý deň venujú dve učiteľky. Okrem hier sa deti učia abecedu, počítajú, kreslia a základy angličtiny, ktorá je jedným z úradných jazykov. Ďalším prínosom škôlky je, že rodičia sa môžu venovať práci a nemusia sa strachovať, čo robia ich deti, keďže pred postavením škôlky boli mnohé počas dňa bez dozoru. Tento projekt sa mi veľmi páči, pretože je perfektným prepojením komunity a nášho centra a deťom veľmi veľa dáva.

Čo dievčatá robia cez víkend, keď nejdú do školy?

Program je o niečo voľnejší, dievčatá vstávajú neskôr, ale raňajší rituál s liekmi, raňajkami a modlitbou ostáva zachovaný. Len sa nejde do školy, ale v sobotu si dievčatá perú každá svoje veci a tiež školskú uniformu, pomáhajú v kuchyni, učia sa angličtinu s Jankou, ale majú aj viac voľna.

Badať zmeny na životoch dievčat odkedy bývajú v centre?

Ako som už spomínal, život dievčat sa už po pár mesiacoch od prijatia výrazne zmenil a zlepšil sa ich zdravotný stav. Viaceré z nich, keď k nám prišli, mali tuberkulózu, rôzne zápalové a infekčné ochorenia. Vďaka pravidelnej strave a antiretrovirálnej liečbe sa im zlepšila imunita. O ich zdravie sa starajú dvaja zdravotníci. Každé tri mesiace chodia na krvné testy, aby sme vedeli ako sú na tom s počtom imunitných buniek. Ak im prudko klesnú, vieme, že je zle. Uganda poskytuje lieky na HIV zadarmo, čo je úžasné, lebo nie všade je to tak a liečba je veľmi drahá. Decká sa výrazne zlepšili aj v škole.

Kým žili u príbuzných, mnohé z nich ani nechodili do školy. Jedna z nich, Cecília, sa dostala prvýkrát do školy ako 12-ročná. Samozrejme musela ísť do prvého ročníka. Sú to sirotky, doma boli odstrkované a nie vždy sa k nim príbuzní správali priateľivo. Občas zažívajú krušné chvíle aj od svojich spolužiakov, ktorí sa im posmieávajú kvôli tomu, že sú HIV pozitívne. Sú ešte malé a nechápajú úplne všetko, čo s tým súvisí. Snažíme sa im to postupne vysvetľovať a pripravovať ich na

život s istými obmedzeniami, ktoré súvisia s týmto ochorením. Je to zložitá najmä pre tie, ktoré sú momentálne v puberte. Stále sa nám nedarí nájsť dobrého psychológa, ktorý by sa im pravidelne venoval v ich rodnom jazyku. Problémom je, že anglicky vedú len základy a psychológ musí ovládať kmeňový jazyk.

Financovať takéto centrum určite nie je jednoduché. Odkiaľ na to čerpáte finančné prostriedky?

Všetka naša pomoc Ugande je iba vďaka štedrosti slovenských darcov, keďže naše Ministerstvo zahraničných vecí nezaradilo Ugandu medzi krajiny, ktorým poskytuje Slovenská republika rozvojovú pomoc. Preto sme aj tento rok našu kampaň „Pôstna krabička pre Afriku“ zamerali na naše projekty v Ugande. Našťastie sa ukázalo, že ľuďom na Slovensku osud tých, ktorých trápí hlad, chudoba či choroby, nie je ľahostajný, o čom nás presvedča ich záujem o našu

foto: Ivan Duda

prácu a ochota pomôcť. Keď sme robili „Pôstnu krabičku pre Afriku“ prvýkrát, mali sme obavy, ako to celé dopadne. Teraz s odstupom 3 rokov môžem povedať, že vidím v tom istú prozreteľnosť, že sa to dielo celé podarilo a že práve Slováci pomáhajú týmto chorým deťom na severe Ugandy.

Výnos zo zbierky Pôstna krabička smeroval do Ugandy aj vlani. Kde sa vďaka nej podarilo za ten čas centrum posunúť?

SKCH vďaka kampani minulý rok postavila jedáleň, kaplnku, začala budovať dom pre chlapcov a pre deti z okolia zriadila škôlku. Navyše sme s Úradom vlády SR zriadili počítačovú učebňu na základnej škole v dedinke Unna, neďaleko centra. Najdôležitejšie však je, že do centra prišli prvé deti a počas minulého roka tak naplnilo svoju podstatu a stalo sa novým domovom detí s HIV. Takže to bol naozaj pestrý rok a našim darcom ďakujem, že nám to všetko umožnili.

Minulý rok sa v Ugande podarilo rozbehnúť aj projekt Adopcia na diaľku®.

Hoci sa školné v Ugande nepohybuje v závažných výškach, stále je množstvo rodín, ktoré si z rôznych, najčastejšie z finančných, dôvodov jednoducho takýto „luxus“ ako je pre nich poslať deti do školy, nemôžu dovoliť. Preto sme veľmi radi, že centrom sa stalo partnerom dlhoročného projektu Adopcia na diaľku®, vďaka čomu adoptívni rodičia zo Slovenska prispievajú 100 deťom z najchudobnejších rodín, aby mohli študovať.

Približne koľkým deťom SKCH vďaka svojim projektom v Ugande pomáha?

Dnes vďaka centru, Adopcii na diaľku a škôlke pomáhame už 176 deťom. Pracujeme na tom, aby sme mohli čo najskôr do centra prijať aj chlapcov a hľadáme spôsob, ako našu pomoc ešte zintenzívniť.

Jedným zo symbolov pôstneho obdobia sa pomaly stáva aj spomínaná malá pôstna krabička. Mohli by ste túto aktivitu ešte viac priblížiť?

Pôstna krabička pre Afriku je verejná zbierka Slovenskej katolíckej charity, ktorou sa snaží upozorniť na problémy v subsaharskej Afrike, aktuálne najmä v Ugande, a prispieť k ich riešeniu. Aby Charita mohla vo svojej práci efektívne pokračovať, do viac ako 600 farností rozposlala 40-tisíc malých pôstnych krabičiek s informáciami o svojich aktivitách. Krabička informuje, ale ja zároveň pokladničkou na pôstne obdobie, počas ktorého do nej ľudia môžu zbierať svoje pôstne dary. Tie nám následne pošlú a mi ich premeníme na konkrétnu pomoc deťom, o ktorej som doteraz hovoril.

A čo dievčatko, ktoré sa na nás z Pôstnej krabičky usmieva tento rok?

Tvárou kampane je len šesť ročná Jamila, ktorá do Centra Neпоškvrneného Srdca Panny Márie prišla v máji 2013 veľmi zoslabnutá. Okrem vírusu HIV ju trápil aj chronický kašeľ. Lekári okamžite nasadili ARV liečbu a lieky proti TBC. Jamila žila len s babičkou, tá má však vyše 80 rokov, a preto sa o ňu nedokázala dobre postarať a pravidelne s ňou chodiť k lekárovi. Dnes Jamila chodí do škôlky a patrí k jedným z najživších dievčat v centre. Babičku navštevuje pravidelne cez prázdniny a pomaly sa pripravuje na nástup do školy.

Ako sa ľudia môžu do zbierky zapojiť?

Ako som už spomínal, počas pôstu si do pôstnej krabičky môžu odkladať pôstne dary a na konci pôstu ich poslať na náš účet 4008058424/7500 v ČSOB, v.s. 174. Prispieť sa dá aj online prostredníctvom našej stránky www.postnakrabička.sk alebo aj zaslaním darcovskej sms v tvare DMS medzera CHARITA na číslo 877. Jej cena je 2 eurá. Určite si pozrite našu stránku, nájdete tam všetky potrebné informácie. Rád by som využil možnosť a všetkým ľuďom, ktorí sa zapojili do našej kampane v minulosti, alebo sa zapoja počas tohoročného pôstneho obdobia zo srdca vyjadril veľkú vďaku. Naše centrum sa vďaka vám stalo miestom naplneným radosťou detí a vaše modlitby, obety a finančné dary menia ich životy.

Andrea Boboková

Našou úlohou je vytvoriť priestor na angažovanie sa mnohých ľudí

Koncom minulého roka došlo v Trnavskej arcidiecéznej charite k zmene. Na čelo charity sa postavil Ing. Miroslav Dzurech, spoluzakladateľ Občianskeho združenia Samaria. Kde v minulosti pôsobil a v čom vidí budúcnosť charity nám prezradil v krátkom rozhovore.

foto: archív Miroslava Dzurecha

Od 1.12.2013 stojíte na čele, čomu ste sa venovali pred tým, než ste sa stali riaditeľom diecéznej charity? Mali ste už vtedy nejakú skúsenosť s Charitou?

Áno od 1.12.2013 som prevzal zodpovednosť za Trnavskú arcidiecéznu charitu (TTADCH). V predchádzajúcom období som sedem rokov pracoval v banke ako riaditeľ pobočky, neskôr v komerčnom podnikateľskom prostredí. Obe tieto pôsobenia ma obohatili o praktické riadiace a organizačné zručnosti. Posledných šesť rokov som sa navyše angažoval v pomoci ľuďom v akútnej hmotnej núdzi. S niekoľkými priateľmi sme založili Občianske združenie Samaria, ktoré sa zaoberá adresnou a konkrétnou pomocou ľuďom v krízových životných situáciách. Dnes má toto združenie vo svojej sieti viac ako 200 dobrovoľníkov a spolupracujúcich aktivistov. Tu som sa v rámci riešenia niektorých prípadov núdznych ľudí stretal aj so spoluprácou s TTADCH a tiež Bratislavskou arcidiecéznou charitou.

Na čom momentálne v charite pracujete? Máte rozbehnuté nejaké zaujímavé projekty?

S Božou pomocou chceme v TTADCH zachovať a rozvíjať služby, ktoré mali aj v minulosti opodstatnenie a boli zmysluplným

napĺňaním charitného diela. Medzi ne určite patrí naše zariadenie pre seniorov Domov pokojnej staroby v Cíferi. Rovnako sú pozitívne hodnotené aj opatrovateľské služby v Trnave, Šali a tiež služby agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS). Potenciál na rozvoj v budúcnosti majú aj naše centrá pomoci človeku (CPČ) v Trnave, Seredi a Piešťanoch, ktoré sa predovšetkým venujú službe ľuďom bez domova a ľuďom v rôznych ťažkých životných situáciách. Počas zimy máme v prevádzke nocľaháreň v meste Sered'. Všetky tieto služby máme v pláne udržať aj napriek ťažkej situácii vo financovaní týchto služieb. Za hlavný projekt, ktorý realizujeme, považujeme projekt budovania farských charít. Ten je v súlade s našou víziou, ktorou je postupné priblíženie služieb TTADCH ľuďom na území celej arcidiecézy. Projekt zahŕňa v sebe aj zmenu v chápaní cieľových skupín, ktorým TTADCH slúži.

Aké sú Vaše vízie do budúcnosti? Kam by ste chceli diecéznu charitu posunúť kým bude pod Vaším vedením?

Pohľad na budúcnosť TTADCH vidím v praktickej rovine v budovaní siete farských charít ako siete pomoci ľuďom na území celej arcidiecézy. V budúcnosti tiež vidím

našu povinnosť v oveľa väčšej miere rozvíjať priestor, ktorý nepredstavuje len výkon sociálnych služieb v zmysle zákona o sociálnych službách, ale tiež vidím našu službu ako službu veriaceho človeka svojmu blížnemu, ktorý je v núdzi. A tá sa prejavuje v mnohých podobách. Mám v sebe túžbu naplniť víziu o charite, ktorá „slúži bohatým“. Pričom bohatých vidím ako ľudí, ktorí majú čas, energiu, charizmy, túžbu slúžiť iným, možno majú navyše niečo s čím sa chcú podeliť.... Pretože iba následkom rozhodnutia pomáhať takto bohatých ľudí, dokážeme našu pomoc trvalo uskutočňovať. Ak dokážeme prizvať a zapojiť do takejto siete pomoci mnohých, verím, že budeme schopní s Božou pomocou núdzu mnohých ľudí jednoducho vidieť a tiež im aj účinne v ich núdzi pomôcť. Doslova si predstavujem arcidiecézu pokrytú sieťou dobrovoľníkov v každej farnosti, spolupracujúcich a vytvárajúcich jednotu diecézneho spoločenstva v takomto charitatívnom diele. Našou úlohou je vytvoriť priestor na angažovanie sa mnohých ľudí. Budovať funkčný systém, praktický a účinný v pomoci núdzným. S Božou milosťou vidím veriacich, ktorí prejavujú svoju vieru v praktických skutkoch lásky. Skutočnosť posledných rokov ma uistuje, že s Pánom je všetko možné.

Andrea Boboková

S charitou som sa ako kňaz stretával od svojej vysviacky

Podobne ako Trnava, aj Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice má nového riaditeľa. Od minulej jari ju vedie gréckokatolícky kňaz ThLic. Jozef Matejovský, PhD. Kde doteraz pôsobil a čomu sa chce v charite najviac venovať nám objasnil v nasledujúcich pár riadkoch.

foto: archív Jozefa Matejovského

Mohli by ste nám povedať niečo o sebe. Čomu ste sa venovali pred tým, než ste sa stali riaditeľom diecéznej charity?

Riaditeľom GKECH ma menoval košický eparcha vладыka Milan Chatur 1.4. 2013. Som gréckokatolíckym kňazom, pred kňazskou vysviackou v roku 1994 som prijal sviatosť manželstva a spolu so svojou manželkou Annou máme dve deti, syna Jozefa a dcéru Annu Máriu. Pred menovaním za riaditeľa GKECH som rok pôsobil ako kaplán vo farnosti Trebišov, potom dvanásť rokov ako správca farnosti a farár vo farnosti Hlivišťa v okrese Sobrance. V roku 2007 ma vладыka Milan Chatur menoval za farára vo farnosti Božej Múdrosti na sídlisku Dargovských Hrdinov (ľudovo nazývanom Furča) v Košiciach (www.furca.sk). Farárom v spomínanej farnosti som ostal aj naďalej. S charitatívnou činnosťou som sa ako pastoračný kňaz stretával od svojej vysviacky. Poloha mojej prvej farnosti, 20 km od Užhorodu, ju určovala za miesto častého stretávania sa s kňazmi, ktorí pôsobili na Podkarpatskej Rusi, najmä s o. Petrom Krenickým, slovenským misionárom pôsobiacim na Ukrajine. Okrem toho, že farská budova slúžila ako miesto oddychu pre týchto kňazov pri ich cestách do zahraničia, z bývalej cirkevnej školy sme urobili sklad, kde boli dočasne uložené veci určené pre pomoc núdzným práve na Podkarpatskej Rusi.

Ďalším podnetom pre moju charitatívnu prácu bola aj krátka činnosť mojej manželky vo vtedajšej Gréckokatolíckej eparchiálnej charite v Prešove, kde pracovala ako vrchná charitatívna sestra v opatrovateľskej službe v Sobranciach v roku 1998. Chcem zdôrazniť, že podpora mojej rodiny je pre mňa, jednak pri práci v Charite, ale aj vo farnosti, veľmi dôležitá a úprimne Bohu ďakujem za moju manželku a deti.

Na čom v rámci charity aktuálne pracujete? Máte rozbehnuté nejaké zaujímavé projekty?

GKECH v súčasnosti poskytuje služby Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti v okrese Michalovce. Poskytujeme komplexnú ošetrovateľskú starostlivosť na odbornej úrovni pre klientov po návrate z hospitalizácií, chronicky chorých a pacientov v terminálnom štádiu. V meste Košice máme zriadenú prepravnú službu. Služi na prepravu osôb s ťažkým zdravotným postihnutím a osôb s nepriaznivým zdravotným stavom. Tieto osoby prepravujeme na lekárske vyšetrenia, do denných stacionárov, ale napr. aj na bohoslužby. Okrem toho rozvíjame aj dobrovoľnícku činnosť, organizujeme rôzne zbierky pre pomoc núdzným, zapožičiavame zdravotné pomôcky, spravujeme sociálne centrum a šatník...

Aké sú Vaše vízie do budúcnosti? Kam by ste chceli diecéznu charitu posunúť kým bude pod Vaším vedením?

Čo sa týka plánov do budúcnosti, aktuálne (apríl 2014) plánujeme otvoriť Sklad solidarity v meste Trebišov, kde nám za týmto účelom a symbolický nájom mesto poskytlo priestory. Je povzbudivé, že po zverejnení informácií o tomto našom zámere sa nám hlásia dobrovoľníci, ktorí chcú spolupracovať. Keďže medzi týmito dobrovoľníkmi sú napr. lekári a iní odborníci, máme víziu, že tento Sklad solidarity by časom poskytoval aj služby základného sociálneho poradenstva. Podobný Sklad solidarity plánujeme vytvoriť aj v Košiciach, kde už sú na to vybrané vhodné priestory a máme podporu primátora mesta Košice, poslancov mestského zastupiteľstva a niektorých starostov mestských častí. Sklady solidarity by sme chceli zriadiť aj v ďalších mestách košickej eparchie. Dôležitou úlohou je aj dobudovanie Domu na pol ceste v Košiciach, ktorý bude slúžiť chlapcom z detských domovov. Dom je v štádiu rekonštrukčných prác, jeho kapacita má byť 20 miest. Jeho úlohou bude pomáhať týmto chlapcom zaradiť sa do normálneho životného procesu. Tento projekt je v spolupráci s Rytierskym a špitálnym rádom sv. Lazára z Jeruzalema.

Andrea Boboková

foto: SKCH

Netradičná adopcia pracovníkov SKCH

V minulosti bola adopcia spojená prevažne s osvojením si dieťaťa. Dnes je tomu inak. Môžeme si adoptovať rastlinky, zvieratká a na Slovensku dokonca aj politikov. Milým prekvapením bolo, že si niekto adoptoval aj nás, pracovníkov Slovenskej katolíckej charity.

Už od roku 1996 SKCH ponúka možnosť podporovať vzdelanie detí z chudobných krajín v Indii. Projekt dostal názov Adopcia na diaľku® a postupne sa rozrástol o ďalšie krajiny. Po osemnástich rokoch darcovia podporujú deti aj v Albánsku, na Haiti, vo Vietname, Ugande, Kazachstane a na Ukrajine. Aktuálne sa v projekte nachádza približne 2000 detí, ktoré dobrodinci podporujú svojim pravidelným finančným príspevkom. Vďaka týmto peniazom môžeme s našimi lokálnymi partnermi deťom zabezpečiť vzdelanie a najnutnejšie potreby, ktoré by im ich rodina nedokázala poskytnúť. Ide o školné, školské potreby, uniformy, hradíme im aj rôzne krúžky či športové pomôcky. Ide totiž aj o deti, ktoré pochádzajú z rodín s príjmom menším ako jedno euro na deň. Naším cieľom je, aby si deti zaradené do projektu, mohli v budúcnosti sami zabezpečiť lepší život ako ich rodičia.

Adoptovaná je už aj SKCH

Náš projekt inšpiroval aj Dcéry Božskej Lásky z Veľkých Levár, ktoré sa rozhodli adoptovať si nás, zamestnancov SKCH. Neposielajú nám dvadsať eur mesačne, ale modlitby, ktoré za nás obetujú. Každý

z nás zamestnancov dostal pridelenú jednu zo sestier, ktorá sa stala jeho duchovnou adoptívnou mamou. Sestričky nám napísali aj krátky list, kde svoju službu zdôvodnili: „Na sviatok sv. Alžbety Uhorskej – patrónky charitných diel sme sa rozhodli, že Vás podporíme svojou modlitbou tak osobnejšie. Podľa zoznamu mien, ktoré máme k dispozícii, si sestričky nášho charitného domova „losovali“. Možno takto povedať, že sme sa pripojili k Vašmu projektu „adopcia na diaľku“, hoci Vy to robíte pre deti v chudobných krajinách. My chceme Vás sprevádzať svojou modlitbou a obetami, aby Pán Boh žehnal Vaše práce i osobný život. Tak, ako my sme zaplavení Božou Láskou, nech táto láska sa rozlieva v našich srdciach a prúdi aj na našich blížnych. Toto Vám i sebe prajeme a vyprosujeme. Vďaka sestričky – Dcéry Božskej Lásky z Veľkých Levár.“ Za túto službu veľmi pekne ďakujeme a veríme, že s Vašou duchovnou podporou budeme môcť ešte efektívnejšie pomáhať všetkým ľuďom v núdzi.

Tomáš Horváth

foto: archív CHD Veľké Leváre

Sme vd'ачné za mnohoročnú starostlivosť

Na bližšie informácie o adopcii pracovníkov SKCH sme sa spýtali vedúcej Charitného domova Veľké Leváre Sr. M. Zdenky Koprdovej, FDC.

Prečo ste sa rozhodli adoptovať si zamestnancov SKCH?

„Staršie sestry našej Kongregácie sú už niekoľko rokov klientkami SKCH. Najskôr to bolo v Charitnom domove v Rúbani, teraz tu vo Veľkých Levároch. Sestričky majú pekné spomienky na tieto roky strávené v SKCH. Sú jej vd'ачné za mnohoročnú starostlivosť. Minulý rok sme niekoľko dní pred blížiacim sa sviatkom sv. Alžbety, ktorý sestry nazvali aj SVIATOK MATKY CHARITY, uvažovali, ako by sme si pripomenuli tento deň. Okrem malého "sladkého prekvapenia" sme cítili, že by bolo dobré urobiť aj niečo viac. Nielen prijímať ale aj dávať..“

Ako sa k tejto službe postavili jednotlivé sestričky? Poznajú svojho zverenca, alebo majú o ňom nejaké informácie?

„Do aktivity sa ochotne zapojili všetky klientky a tiež väčšina pracovníkov nášho Charitného domova. Väčšinou sa navzájom nepoznajú, no bola situácia, kedy nás navštívili pracovníci SKCH a mohli sa osobne stretnúť so "svojimi" sestričkami. Často sme boli milo prekvapené ich ľudským prístupom a obetavosťou. Tiež pri čítaní časopisu Charita sa nestačíme diviť, koľko nezištnej a krásnej práce robia ľudia prostredníctvom SKCH.“

Konať dobro, rozdávať radosť, urobiť šťastnými a viesť do neba.

Modlite sa za svojich zverencov jednotlivo, alebo spoločne? Máte prípadne konkrétnu modlitbu, ktorou podporujete úsilie našej charity?

„Klientky nášho Charitného domova sú rehoľné sestry vo veku od 75 do 94 rokov. Nemôžu sa už kvôli slabosti aktívne zapájať do apoštolátu. Ich hlavným poslaním a túžbou je spájať sa v modlitbe a utrpení s Trpiacim Pánom Ježišom a podporiť takto dobré diela v Cirkvi. Pri spoločných modlitbách často pamätáme na našich dobrodincov a tých, "ktorým sme modlitby prisľúbili". Sestričky sa modlia za svojich zverencov individuálne a pokiaľ by ich mohli spoznať aj osobne, bolo by to pre ne ešte silnejšou motiváciou.“

Tomáš Horváth

Pomáhame utečencom začať nový život

Slovenská katolícka charita má niekoľkoročné skúsenosti s prácou s deťskými utečencami. Od 1. apríla 2014 však svoju cieľovú skupinu rozšírila o migrantov, ktorým bol na území Slovenska udelený azyl alebo poskytnutá doplnková ochrana.

Prostredníctvom nového projektu s názvom Rafael, SKCH poskytuje komplexné služby zamerané na podporu integrácie osôb, ktoré získali azyl a súčasne trvalý pobyt na území Slovenska a osobám, ktorým bola poskytnutá doplnková ochrana a s ňou súvisiaci prechodný pobyt na našom území. Ide o utečencov, ktorí boli v dôsledku vojny, náboženského prenasledovania alebo iných hrozieb nútení opustiť svoje domovy, rodiny a začať nový život v cudzej krajine. Väčšina z nich k nám prichádza z krajín ako Afganistan, Irak či Somálsko.

Projekt realizujeme na území Bratislavského, Trnavského, Nitrianskeho a Trenčianskeho kraja. V rámci neho poskytujeme cudzincom zaradeným do projektu základné a špecializované sociálne poradenstvo a asistenciu, právnu pomoc, pomoc pri vybavovaní na úradoch a štátnych inštitúciách či pomoc pri hľadaní ubytovania. Pre skvalitnenie integrácie je tiež nevyhnutná výučba slovenského jazyka. Tú zabezpečujú piati slovenčinári, pričom traja vedú kurzy v Bratislave, jeden v Šali a jeden v Trenčíne.

„Poskytnutie pomoci pri hľadaní práce a pracovné poradenstvo, vrátane sprevádzania na pohovory je dôležitou súčasťou balíka služieb zameraných na integráciu cieľovej skupiny. Rovnako budeme nápomocní pri poskytovaní jazykovej prípravy, vzdelávania, odbornej prípravy a pomoci pri vybavovaní uznania dosiahnutej kvalifikácie,“ uviedol projektový manažér projektu Rafael Jozef Kákoš.

Sociálni pracovníci dbajú na to, aby pri adaptácii cieľovej skupiny v kultúrnej a sociálnej oblasti pomohli cudzincom aj pri oboznámení sa s kultúrnymi, náboženskými a ďalšími odlišnosťami Slovenska, čo pomôže pri adaptácii a integrácii. „Osobitnú pozornosť zameranú na poskytovanie komplexných služieb súvisiacich s integráciou budeme venovať osobám s postihnutím, seniorom, tehotným ženám, obetiam obchodovania s ľuďmi či maloletým bez sprievodu,“ dodal Jozef Kákoš.

„Projekt Rafael nie je iba nevyhnutnou pomocou ľuďom v núdzi. Našou snahou je dať týmto ľuďom možnosť adaptovať sa do nášho prostredia a cítiť sa na Slovensku akceptovaní,“ zdôraznil Radovan Gumulák.

Do projektu je momentálne zaradených viac ako 100 klientov, pričom väčšina z nich pochádza z krajín ako Irak, Afganistan či Somálsko. Naši pracovníci najčastejšie riešia s klientmi veci týkajúce sa sociálneho a pracovného poradenstva, asistencie pri návštevách lekárov, pri hľadaní vhodného ubytovania a riešia aj rôzne ďalšie aktivity napomáhajúce kvalitnejšej integrácii. Projektový tím tvorí projektový manažér, traja sociálni pracovníci, právny poradca, piati slovenčinári a pri práci s migrantmi využívame aj pomoc dobrovoľníkov.

Andrea Boboková, mel

„Bez dodatočnej pomoci sú ľudia, ktorým bol na Slovensku udelený azyl alebo poskytnutá doplnková ochrana často bezradní. V novom prostredí sa nedokážu sami pohybovať, nevedia, kde nájsu dôležité úrady, ubytovanie, prácu a neovládajú náš jazyk. Novým projektom chceme takýmto ľuďom pomôcť, aby sa mohli integrovať do nášho prostredia. Poskytujeme im napríklad sprevádzanie na štátne úrady, asistenciu pri vybavovaní potrebných dokumentov, právnu pomoc či výučbu slovenského jazyka,“ povedal generálny sekretár SKCH Radovan Gumulák.

foto: Jozef Kákoš

Projekt je financovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre utečencov v rámci programu Solidarita a riadenie migračných tokov.

Rozvíjanie potenciálu v oblasti Kericho v Keni

Keňa sa stala jednou z rozvojových krajín, kam smeruje pomoc z rôznych krajín sveta, i zo Slovenska, po tom, ako v roku 1963 získala nezávislosť. Odvtedy sa v krajine udialo mnoho zmien k lepšiemu a kenská vláda prijala na základe analýz a prognóz dokument o smerovaní krajiny – Country Strategy Paper, ktorého cieľom je zaradiť Keňu medzi rozvinuté krajiny do konca roka 2030.

Súčasťou zahraničnej politiky Slovenskej republiky je aj rozvojová pomoc. Vďaka finančnej dotácii agentúry Slovak Aid (vedená pod MZV a EZ SR) sa Slovenská katolícka charita (SKCH) zaradila k neziskovým organizáciám, ktoré realizujú projekty v Keni v rôznych oblastiach - zdravotníctvo, poľnohospodárstvo, vzdelávanie. V decembri 2013 ukončila SKCH po dvoch rokoch projekt, ktorý realizovala v spolupráci so Švajčiarskou charitou a bol zameraný na pozdvihnutie životy miestnych ľudí v divízii Sigowet, v okrese Kericho. Miestni obyvatelia sa venujú najmä poľnohospodárstvu a chovu hospodárskych zvierat. V posledných rokoch boli vystavení extrémnym zmenám počasia, ktoré viedli k dlhotrvajúcim suchám a s tým spojenej menšej úrode. Cieľom projektu bolo skvalitniť životné podmienky 800 domácnostiam v 12 dedinách v dvoch sublokáciách, Kaplelartet a Kebeneti. Aj vďaka miestnej lokalite a projektovému tímu v teréne bolo možné uskutočniť väčšinu naplánovaných aktivít ako sadenie plodín odolných voči suchám, zriadenie a využívanie ukážkových fariem, propagovanie chovu malých hospodárskych zvierat, založenie lesných škôlok a tým podporovanie aktivít v oblasti ochrany životného prostredia, budovanie zavlažovacích zariadení, realizovanie participačného vzdelávania detí a dospelých v oblasti hygieny a sanitácie, založenie ženských skupín na výrobu hlinených piecok Jikos a ochrana prameňov, ako hlavného zdroja vody.

Domácnosti, ktorým sa pomáhalo, boli vyberané s ohľadom na jej nezamestnaných, chorých členov, či vdovy a siroty. Vďaka projektu sa naučili efektívne využívať pôdu a zvýšili svoj príjem potravy. V rámci rotačného programu niektorým z nich pribudli kozičky či kohúty. Počas celého trvania projektu prebiehali školenia a tréningy, kde si účastníci vymieňali názory a skúsenosti, predovšetkým v oblasti poľnohospodárskej produkcie.

Zapojenie miestnych farmárov do projektu si vyžadovalo veľkú mieru nasadenia s cieľom presvedčiť ich, že nielen kukurica je vhodná plodina na pestovanie. Časté výkyvy cien ovplyvňovali, či sa počet zakúpeného sortimentu zvýši alebo zníži (napr. kozy, semená, komponenty na zavlažovacie zariadenie).

V novembri 2013 sa uskutočnila monitorovacia návšteva zo strany Slovak Aid a veľvyslanca SR v Keni, Michala Mlynára. Spolu s pracovníkmi SKCH navštívili niekoľkých konečných príjemcov, pozreli si vodný projekt pri prameni Chebulu, prezreli demonštračné polia a povzbudili ženskú skupinu na výrobu hlinených piecok - Jikos.

foto: Mariana Ištoňová

V rámci udržateľnosti projektu bude miestna charita v Kerichu spolu so Švajčiarskou charitou pokračovať v niektorých aktivitách a monitoringu, predovšetkým na zriadených demonštračných poliach, kde prebiehala väčšina tréningov a školení. Takisto sa budú snažiť naďalej rozvíjať potenciál, ktorý sa vďaka projektu podarilo v miestnej lokalite objaviť. Slovenská katolícka charita je vďačná za skúsenosť, prostredníctvom ktorej sa opäť presvedčila, že pomáhať je stále potrebné.

Mariana Ištoňová

foto: Lukáš Obšitník

Referendum je posledná šanca, ako zastaviť tlak z Európy

Aliancia za rodinu začala zbierať podpisy za vyhlásenie referenda o ochrane rodiny. Viac o referende nám prezradil jeden z hovorcov Aliancie, právnik Anton Chromík.

Začiatkom apríla ste začali zbierať podpisy za vypísanie referenda o ochrane rodiny. Ako to vyzerá s petíciou v súčasnosti?

Stretávame sa len s pozitívnymi odozvami. Chuť ľudí podpísať našu petíciu za referendum je veľmi veľká. Momentálne máme už viac ako 130-tisíc podpisov.

Referendum chcete spojiť s komunálnymi voľbami, ktoré sa budú konať na jeseň. Dovtedy však potrebujete vyzbierať 350-tisíc podpisov. Je to reálne?

To, či sa to podarí, závisí od nás všetkých. Fakt je ten, že určite chceme referendum spájať s niektorými voľbami. Najbližšie sú komunálne, no ten čas je veľmi, veľmi krátky. Množstvo dobrovoľníkov, ktoré je potrebné zaangažovať, je naozaj veľmi veľké, takže teraz naozaj záleží všetko od toho, koľko z nás sa zapojí do samotného zberu. Máme nádej, že všetko stihneme a že referendum bude cez komu-

nálne voľby.

Hovorili ste už s Andrejom Kiskom, či referendum na tento termín vypíše, ak stihnete splniť všetky podmienky?

Obaja prezidentskí kandidáti, ktorí postúpili do druhého kola, teda aj pán Andrej Kiska, sľúbili, že referendum spoja s niektorými z volieb. Pôjde o šetrenie finančných prostriedkov a bude to znamenať aj vyššiu účasť, a teda výsledok bude výrazne reprezentatívnejší.

Keď hovoríme o účasti, posledné komunálne voľby mali účasť niečo tesne pod 50 percent, ktoré sú potrebné na úspešnosť referenda. Máte už premyslenú mobilizačnú kampaň, aby ľudia prišli?

Myslím si, že ľudia, ktorí sa obetujú pre zber podpisov, si v lete oddýchnu, a potom už budú vyformovaní pre to, aby mohli byť zapojení do kampane pre referendum. Myslíme si, že zdvihneme účasť v komunálnych voľbách. (úsmev).

Čiže idete do toho s istotou, že o referendume bude záujem...

Určite. Povedzme si to úplne otvorene, iná možnosť ani neexistuje. Nemáme totiž iné možnosti a prostriedky, ktorými by sme mohli ukázať hodnotu rodiny, to, že mama a ocko sú pre deti to najlepšie.

Referendum je prostriedok, nie je cieľ. Úspechom bude to, že mnoho ľudí bude zmenených v prospech rodiny. Vyformovanie desiatitisíc dobrovoľníkov je veľká vec, ktorá je investíciou pre celé Slovensko, pre nás všetkých a nehovorím už o tom, že referendum politicky, bez ohľadu na to, koľko ľudí k nemu príde, znamená veľmi jasný signál pre politikov. Strana Smer vyhrala voľby s 1 139 000 hlasmi, čo je okolo 25 percent všetkých voličov a získala skoro všetku moc v štáte. Myslíme si, že hlas, ktorý príde od ľudí, je dostatočným signálom pre politikov, aby sa skutočne začali rodinou zaoberať.

Môžete pre tých, čo o referende ešte nepočuli, priblížiť jednotlivé navrhované otázky?

Sú formulované zložitejšie, no pripravili sme k nim úvod, ktorý ľudskými slovami priblíži o čo nám ide. V skratke povedané, myslíme si, že manželstvo je medzi jedným mužom a jednou ženou. Ľuďom chceme dať rozhodovať, že nič iné okrem tohto by sa nemalo volať manželstvom. Ďalej sa domnievame, že deti potrebujú ocka a mamu, preto v adopčnej politike štátu musí byť uprednostnený záujem detí pred záujmami dospelých. Myslíme si, že manželstvo je skutočne výnimočné a nemôžu byť práva, ktoré boli doposiaľ priznané iba manželom, priznávané iným zväzkom alebo iným spoložitiam. Manželstvo skutočne plní iné úlohy ako tieto zväzky, preto si zaslúži osobitnú ochranu a výnimočnosť. A takisto si myslíme, že školy nemôžu nanucovať výchovu deťom v oblasti sexuálneho správania alebo eutanázie, keď deti a ich rodičia s takouto formou vzdelávania nesúhlasia. Prioritnou úlohou rodičov je odovzdať im príklad o rodine, o tom ako spolu žijú, ako sa správajú voči sebe manžel s manželkou a na toto nie je možné poveriť štát, preto odmietame akúkoľvek ideológiu, ktorá je väčšinou presadzovaná cez tieto veci.

Keďže sú naformulované zložitejšie, budú pochopiteľné pre všetkých ľudí, ktorí sa potenciálneho referenda zúčastnia?

Myslíme si, že práve úvod veľmi jednoduchými slovami opisuje, čo je zadefinované v otázkach. Mali sme možnosť vybrať si medzi jednoduchosťou, ktorá by bola určite právne neúčinná a právne účinnými, no zložitejšími formuláciami. Vybrali sme si kombináciu týchto možností s tým, že v úvode uvedieme vysvetlenie, čo otázky znamenajú. Myslím si však, že aj otázky sú pochopiteľné, možno jedna z nich je trochu zložitejšia a dlhšia, ale musí taká byť práve kvôli praxi.

Aký bude časový rámec prípravy referenda?

Na začiatku máme naplánovaný zber podpisov v rámci spoločenstiev, na rôznych akciách a v máji po zosumarizovaní všetkých dobrovoľníkov chceme ísť do ulíc. Ak bude mať ktokoľvek pár hodín času, pozývam ho, aby sa k nám pridal a prihlásil sa na stránke www.alianciazarodinu.sk za nášho dobrovoľníka. Dostane stolík a bude môcť stráviť dve tri hodinky na ulici, veľmi tým pomôže. Pozývam skutočne všetkých, aby využili túto príležitosť a nádej, ktorú z toho všetci môžeme mať. Toto je ten čas, kedy sa dá niečo urobiť a to, akým spôsobom si to teraz urobíme, tak sa nám bude na Slovensku žiť. Budeme zbierať podpisy aj na rôznych festivaloch a podujatiach a ak Pán Boh dá, o niekoľko mesiacov by sme mali mať dosť podpisov na to, aby sme ich odovzdali prezidentovi. Bolo by dôležité, aby sme všetko stihli v auguste.

Z čoho budete financovať kampaň a prípravu referenda?

Spolupracovať s nami môže každý, nikoho neodmietame. Čo sa týka financovania, myslíme si, že ľudia sú schopní zriecť sa mnohého na to, aby mohol tento hlas za ochranu rodiny zaznieť. Nejde nám len o PR prostriedky, ale pôjde skôr o osobnú kampaň, pri ktorej môžu ľudia podať vlastné svedectvo o svojich hodnotách. To je dôležité, lebo toto je zmena, ktorá bude trvalejšia, a ktorá tu ostane, aj keď kampaň k referendu skončí.

Robili ste si pred spustením petície prieskumy, aký je postoj verejnosti?

Samozrejme, máme prieskumy verejnej mienky napríklad o tom, koľko ľudí je proti registrovaným partnerstvám a koľko ľudí je proti adopciám detí pármí rovnakého pohlavia. Tieto prieskumy nám dávajú nádej, že referendum môže dopadnúť veľmi úspešne. Oproti roku 2007 dokonca došlo k nárastu ľudí, ktorí odmietajú registrované partnerstvá o deväť percent. V súčasnosti je situácia taká, že 68,7 percenta ľudí je proti registrovaným partnerstvám, ešte o 10 percent ľudí viac je proti adopciám detí homosexuálmi.

Oficiálnu podporu vám vyjadrili aj viaceré cirkvi. Budú sa podieľať na príprave referenda?

Dúfame, že sa zapojí každý človek dobrej vôle, nevyklúčujeme žiadne cirkvi ani žiadnych ľudí. V Aliancii je združených množstvo ľudí rôzneho náboženského vyznania a politického presvedčenia. Všetkých nás však zjednocuje jedna myšlienka, a tou je, že ocko a mama sú pre deti to najlepšie. To je prirodzené každému bez ohľadu na to, či je veriaci alebo neveriaci. Sme vďační za podporu, ktorú sme dostali, lebo ju vnímame ako veľmi cennú a dôležitú. Naše snahy sú pre všetky tieto cirkvi spoločné a zhodujú sa s našimi cieľmi.

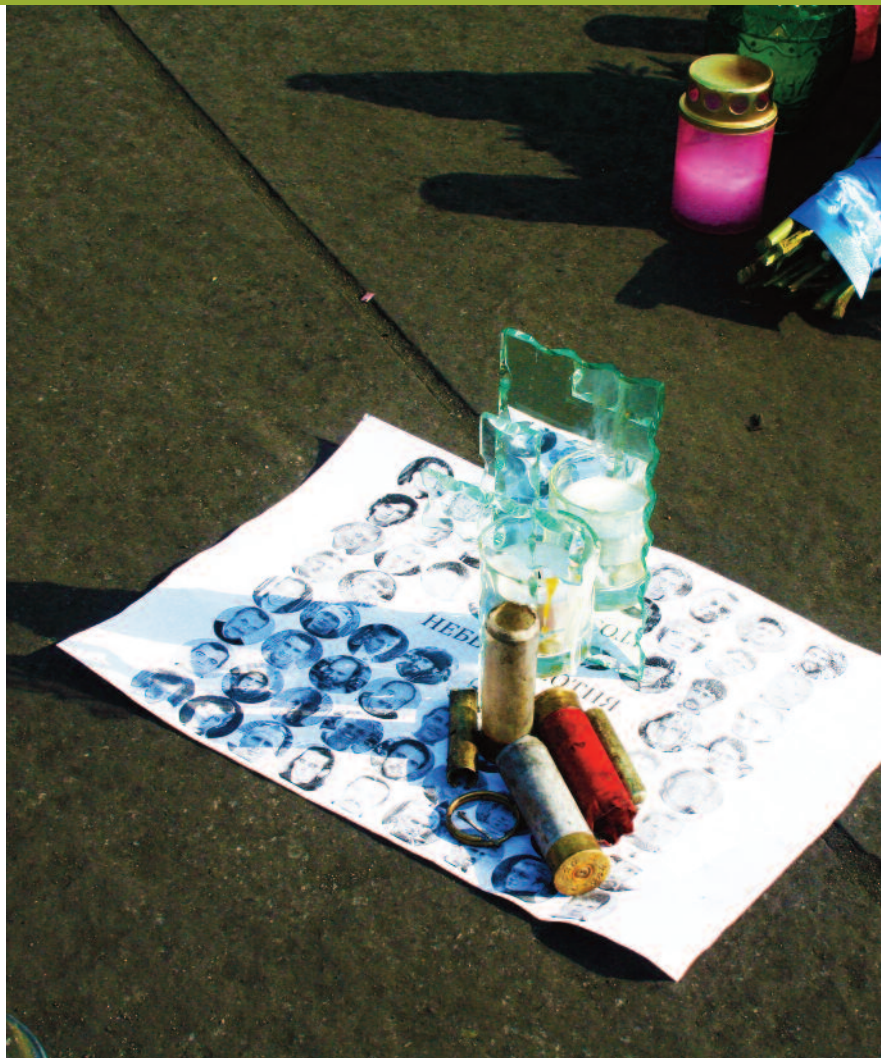
Lukáš Melicher, Lukáš Obšitník
prevzaté z Postoy.sk

Anton Chromík je advokát, zaoberá sa obchodným a pracovným právom a tvorbou legislatívy. V minulosti pôsobil aj ako riaditeľ kancelárie ministra spravodlivosti SR. Je spoluautorom časti zákona o rodine či autorom novely zákona o zdravotnej starostlivosti upravujúcej informovaný súhlas pred potratom. Zastupoval Lekárske odborové združenie pri ich požiadavkách o zvýšenie miezd, dnes zastupuje Odborové združenie sestier a pôrodných asistentiek. Je jedným z troch hovorcov Aliancie za rodinu.

SKCH V OBRAZOCH

Majdan bol v Kyjeve obľúbeným miestom, stretávali sa tu zamilované páriky a rodiny tu chodili na nákupy a prechádzky. Počas niekoľkých mesiacov sa zo živej tepny trojmiliónového hlavného mesta Ukrajiny stalo miesto utrpenia, sĺz a smútku. V samotnom srdci Ukrajiny zomierali

jej obyvatelia pod paľbou snajperov. Fotografie vznikli iba niekoľko dní po týchto tragických udalostiach na Majdane v Kyjeve, vo februári tohto roku.

foto: Jozef Kákoš

foto: archív Mišky Uhrin Sokolíkovej

Púť za svätcami, ktorí vrátili tomuto svetu tvár ľudskosti

Keď som sa v lete minulý rok zapojila do súťaže jednej cestovky na facebooku, ešte som netušila, čo všetko tým začína, respektíve pokračuje.

Dňa 15. augusta 2013 som vyhrala v súťaži poukážku v hodnote 250 eur a vďaka tomu sme sa s manželom 25. apríla 2014 ocitli v jednom z mnohých autobusov, ktoré smerovali do Ríma. Prečo práve Rím, keď bude v tom čase maximálne prepustený? Pre nás to bolo veľmi jasné. Pozvanie od Márie (sviatok Nanebovzatie = deň výhry) sa neodmieta a sľub môjho manžela na pohrebe Jána Pavla II. v Ríme, že na jeho svätorečenie sa do Ríma isto vráti, treba splniť.

Strávili sme vo večnom meste, akým sa Rím právom označuje, tri intenzívne dni. Mala som pocit, že sa tu presťahovalo celé Poľsko. Aj v dave či s davom sa nám podarilo vrátiť na naše obľúbené miesta, vychutnať si čaro a prítomie bazilík, kostolov, nadýchať sa dávnej minulosti a histórie, ktorú tu cítiť na každom kroku. Veď všetky cesty vedú do Ríma, koľko ľudí už pred nami kráčalo ulicami mesta, koľko ľudských príbehov sa tu odohralo... Mala som však pocit, že teraz sa tiež píše história a my sme jej súčasťou. Deň svätorečenia Jána XXIII. a Jána Pavla II. bol predo dvermi.

Na Námestie sv. Petra sme sa v nedeľu Božieho milosrdenstva ani nepokúšali dostať. Ako nás informovali ranné TV správy, už o pol siedmej ráno bolo námestie a Via della Conciliazione obsadené prevažne bielo-červenými vlajkami. Vybrali sme sa na námestie pri bazilike Santa Maria Maggiore, kde sme celú kanonizáciu sledovali na veľkoplšnej obrazovke s ďalšími stovkami ľudí. Atmosféra bola príjemná až rodinná, spontánne skandovanie, tleskanie, obklopení skupinou z Filipín, ktorá mala namierené ešte do Poľska a početnou skupinou z Kolumbie. Naozaj univerzalita Cirkvi na okruhu päť metrov. Po upršanom popoludní sa nám večer podarilo dostať pred Baziliku sv. Petra.

foto: archív Mišky Uhrin Sokolíkovej

Menší zástup ľudí čakal na vstup do baziliky, tu a tam sa ľudia fotili, rozprávali, spievali či tancovali. V pondelok sa aj nám podarilo po pár hodinovom čakaní, vojsť dovnútra a zostať aspoň chvíľu v tichosti pred hrobmi dvoch svätcov. Svätcov, ktorí navrátili tomuto svetu tvár ľudskosti, radosti, nádeje, že sa oplatí žiť naplno za každých okolností. Miešali sa vo mne pocity vďačnosti, ako keby sme sa už niekedy stretli, ako keby sme sa osobne poznali, ako keby sme si rozumeli aj bez slov. Vďačíme im za veľa aj v našich životoch, ktoré prežívame tu a teraz. A prišli sme aj s balíkom prosieb, hlavne za rodinu, našu rodinu, za milosť rodičovstva nás samých a párov, ktoré poznáme. Rím ma pre mňa po týchto dňoch prichuť domova, nielen preto, že som v Taliansku takmer rok v minulosti žila, ale práve preto, že viem, že je tu niekto, kto sa za mňa prihovára v konkrétnosti mojich potrieb a túžob. A drží nad nami ochrannú ruku.

Miška Uhrin Sokolíková

Zbierka školských pomôcok 2014

Najlepšie pomôžeme deťom tak,
že ich pripravíme na budúcnosť.

Zapojte sa do zbierky školských pomôcok. Prineste nové, ale i použité, no stále funkčné, perá, farbičky, pravítka, zošity, školské tašky, prípadne iné veci, ktoré môžu deti v škole využiť. Pomôžete tak študovať deťom zo sociálne slabších rodín a charitných detských domov. Tento rok sme pridali aj novinku, podporiť budete môcť a deti v detskom domove na Ukrajine.

Zbierka potrvá od 1. júna do 31. augusta 2014. Čo všetko môžete darovať a kde sa nachádzajú zberné miesta nájdete na našej stránke www.charita.sk/pomocky.

V mene všetkých detí a rodín
v núdzi vám ďakujeme.

Povodne na Balkáne

2014

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA
Charita
blízko pri človeku

foto: Caritas Internationalis

Pomôžte obyvateľom Bosny a Hercegoviny a Srbska vrátiť sa po ničivých povodniach domov. Podporte zbierku SKCH aj prostredníctvom darcovskej SMS v hodnote 2€*. Pošlite

DMS POVODNE na číslo 877.

Prispieť môžete aj ľubovoľným vkladom na číslo účtu
4008058424/7500, variabilný symbol je 213.

Zbierka potrvá do 31. augusta 2014.

je medzinárodná ochranná známka. Výhradným držiteľom práv k ich užívaniu na území Slovenska je Fórum donorov. Viac informácií nájdete na www.donorsforum.sk.

* Prijemca z nej dostane 96%.